

ბანათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

შპს კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი

ბანათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

შეფასების თარიღ(ებ)ი

დასკვნის წარდგენის თარიღი
26 იანვარი 2021 წ.

თბილისი

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ¹

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	შპს - კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	201951637
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	სამართალი
უმაღლესი განათლების საფეხური	მაგისტრატურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია ²	სამართლის მაგისტრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	სამართალი 0421
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	-
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	120
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	აკრედიტებული

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნინო მესხიშვილი, შპს აჭარა ჯგუფი“, იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორი.
--	--

¹ ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: მიეთითება ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულებები; „დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდის“ და „დაწესებულების სახის“ მითითება არ არის სავალდებულო უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებ(ებ)ისათვის

² უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან ერთად ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში თუ განსხვავდება მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება, მიეთითება ცალ-ცალკე დაწესებულებების მიხედვით

	საქართველოს უნივერსიტეტი, კავკასიის უნივერსიტეტი ასოცირებული პროფესორი.
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ქეთევან ჩეკურიშვილი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნინო ბოგვერაძე, კორძაძის საადვოკატო ბიუროს პარტნიორი, ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის პროფესორი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნონა ზუბიტაშვილი, სსიპ საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო, უფროსი იურიდიული მრჩეველი; ასოცირებული პროფესორი, თბილისის დია უნივერსიტეტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

სამაგისტრო პროგრამა უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის პროგრამაა, რომელიც ხორციელდება ქართულ ენაზე, მისანიჭებელი კვალიფიკაცია განისაზღვრება როგორც „სამართლის მაგისტრი“.

სამაგისტრო პროგრამით განსაზღვრულია მასზე დაშვების წინაპირობები. პროგრამა აგებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად, კერძოდ, პროგრამა აგებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად, კერძოდ, პროგრამის სტანდარტული ხანგრძლივობა შეადგენს 4 სემესტრს (2 წელს), პროგრამის კურიკულუმი მოიცავს 120 კრედიტს (სემესტრში - 30 კრედიტს, წელიწადში - 60 კრედიტს) და შედგება შემდეგი მოდულებისგან: თეორიული კომპონენტის სავალდებულო სასწავლო კურსების მოდული, თეორიული კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსების მოდული, პრაქტიკული კომპონენტის მოდული და კვლევითი კომპონენტის მოდული. არჩევითი სასწავლო კურსების არჩევა ხდება სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო გეგმის მიხედვით. პროგრამის ფარგლებში სტუდენტის დატვირთვა

ითვალისწინებს საკონტაქტო და დამოუკიდებელ მუშაობას. მისაღწევი კომპეტენციების ფორმირების თანმიმდევრობა განსაზღვრავს სამაგისტრო პროგრამის შინაარსს, სტრუქტურას და სასწავლო გეგმას.

▪ **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა**

შპს - კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის მიზნით, აკრედიტაციის ჯგუფის ვიზიტი განხორციელდა 2020 წლის 24 და 25 დეკემბერს დისტანციურად Zoom ელექტრონული პლატფორმის მეშვეობით. უსდ-ში აკრედიტაციასთან დაკავშირებული ვიზიტი გაგრძელდა 2 დღის განმავლობაში. ვიზიტის ფარგლებში მიღებული ინფორმაციისა და უსდ-თან დაკავშირებული დოკუმენტების გაცნობისას გაირკვა, რომ ადმინისტრაცია აქტიურადაა ჩართული სასწავლო პროცესში და ნემისმიერ საკამათო თუ პრობლემურ საკითხზე მყისიერად რეაგირებს, ამასთან, აგრძელებს დადებითი და ძლიერი მხარეებისთვის დამახასიათებელი პროცედურების განხორციელებას. ექსპერტთა ჯგუფის წევრებმა დაათვალიერეს (ონლაინ რეჟიმში) ინფრასტრუქტურა, გაესაუბრნენ უსდ-ს რექტორს, პროგრამის ხელმძღვანელს, ხარისხის სამსახურს, აკადემიურ და მოწვეულ პედაგოგებს, ადმინისტრაციას, დეკანს, სტუდენტებს, კურსდამთავრებულებსა და დამსაქმებლებს. ვიზიტი საინტერესოდ და საქმიანად წარიმართა, უნივერსიტეტი ღია იყო თანამშრომლობისთვის, რის გამოც ვიზიტი ნაყოფიერად და წარმატებით დასრულდა.

• **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

ექსპერტთა ჯგუფის წევრებს მიაჩნიათ, რომ მთლიანობაში პროგრამა შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტებთან;

პირველი სტანდარტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან (1.1 და 1.2 პუნქტი შეფასდა, როგორც შესაბამისი კანონმდებლობით დაწესებულ სტანდარტებთან;

მეორე სტანდარტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან (2.1 შესაბამისი; 2.2 შეფასდა, როგორც მეტწილად შესაბამისი, 2.3 შესაბამისი, 2.4 შესაბამისი, 2.5 შესაბამისი; 2.6 შესაბამისობაშია კანონმდებლობით დაწესებულ სტანდარტებთან)

მესამე სტანდარტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეოთხე სტანდარტი მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან (4.1, 4.2 შეფასდა, როგორც მეტწილად შესაბამისი; 4.3 შესაბამისი, 4.4 შესაბამისი, კანონმდებლობით დაწესებულ სტანდარტებთან)

მეხუთე სტანდარტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან (5.1, 5.2 და 5.3 პუნქტი შეფასდა, როგორც შესაბამისი კანონმდებლობით დაწესებულ სტანდარტებთან).

გარკვეულ საკითხებთან დაკავშირებით ექსპერტთა ჯგუფის წევრებმა რეკომენდაციებისა და რჩევების სახით გამოთქვეს მოსაზრებები.

რეკომენდაციები

- მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტსა და დაწესებულება/ორგანიზაციებთან გაფორმებული მემორანდუმების ნაწილში დაზუსტდეს სტუდენტთა სავარაუდო რაოდენობა, ვინაიდან კონკრეტულ ორგანიზაციაში პრაქტიკის გამვლელი სტუდენტების სავარაუდო რაოდენობის წინასწარ განსაზღვრა მნიშვნელოვანია პრაქტიკის სათანადოდ დაგეგმვის, მიზნობრივად სტუდენტების გადანაწილებისა და პრაქტიკული კომპონენტის სწორი მენეჯმენტისთვის.
- სამაგისტრო პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე, რაც ითვალისწინებს, ღრმა და სისტემური ცოდნის გადაცემას კერძო, სისხლის ან საჯარო სამართლის სფეროში არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებში, აუცილებელია გაიზარდოს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პროფესორების რაოდენობა, და წარმოდგენილი იყოს არამხოლოდ სისხლის, არამედ კერძო და საჯარო სამართლის მიმართულებითაც.
- აკადემიური პერსონალის რანგირების წესით გათვალისწინებული აკადემიური პერსონალის ვალდებულებები და წახალისების მექანიზმები გავრცელდეს როგორც ამ წესის ძალაში შესვლამდე, ასევე ძალაში შესვლის შემდეგ დასაქმებულ პერსონალზე.
- გაიზარდოს პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, განსაკუთრებით ქვეყნის გარეთ საერთაშორისო ღონისძიებებში პერსონალის მონაწილეობის კუთხით.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია, პრაქტიკული კომპონენტის შემადგენელი 15 კრედიტის სტუდენტის მიერ ათვისების კრიტერიუმები და პირობები უფრო კონკრეტულად იქნას გაწერილი პროგრამით ნებისმიერი ბუნდოვანების თავიდან აცილების მიზნით.

- სასურველია, უნივერსიტეტმა გააფართოვოს სხვადასხვა გაცვლით პროგრამაში სტუდენტების მეტი ჩართულობის მექანიზმები და შესაძლებლობები სტუდენტებისათვის მეტ საერთაშორისო გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მიღების შეთავაზებითა და ამ პროგრამების სტუდენტების მიერ გავლის შესაძლებლობის უზრუნველყოფით.
- სტუდენტებთან გასაუბრებისა და წარმოდგენილ დოკუმენტებზე დაყრდნობით, კარგი იქნება, უნივერსიტეტი ინტერნაციონალიზაციის მიმართულებით აქტიურად თუ იმუშავებს, სტუდენტებს უფრო მეტ გაცვლით პროგრამას შესთავაზებს და შეუქმნის პირობებს მათში მონაწილეობის მისაღებად.
- გასაუბრებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტებიდან გამომდინარე, კარგი იქნება უსდ-ს მიერ გაიზარდოს სამართლის სამაგისტრო პროგრამისათვის რელევანტური და აქტუალური ღონისძიებების ორგანიზება, ანდა სტუდენტების მონაწილეობის უზრუნველყოფა. განსაკუთრებით კოვიდ-19-ის პანდემიის პირობებში, როდესაც არაერთი პლატფორმა შესაძლებელს ხდის მსგავსი აქტივობის გამართვას.
- კურსდამთვრებულებთან საუბრისას და სამაგისტრო ნაშრომების განხილვისას გაირკვა, რომ ნაშრომის შესრულებისას, ფაქტობრივად, არ ან მცირე ოდენობით გამოიყენეს საერთაშორისო სამეცნიერო ბაზები, უცხოური ლიტერატურა, თუმცა სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებისას მნიშვნელოვანია როგორც ადგილობრივ, ასევე, საერთაშორისო სამეცნიერო ქსელში ინტეგრირება. ამიტომ, კარგი იქნება, უსდ თუ ჩაატარებს დამატებით აქტივობებს, აქტიურად გააცნობს სტუდენტებს სამეცნიერო ბაზების მოხმარების წესსა და საჭიროებას, რათა მაგისტრანტებს ხელი შეუწყოს უცხოური სამეცნიერო ბაზების გამოყენების პროცესში.
- კარგი იქნება, რომ უსდ-მ „ბიბლიოთეკის დებულების“ 3.1 პუნქტის შესაბამისად, რომლის მიხედვითაც, „ბიბლიოთეკაში დაცული უნდა იყოს უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების სილაბუსებით განსაზღვრული ყველა ლიტერატურა წიგნადი თუ ელექტრონული ფორმით და დამხმარე მასალები“, უსდ/ბიბლიოთეკამ უზრუნველყოს სილაბუსებით გათვალისწინებული ყველა დამხმარე ლიტერატურის ერთი ეგზემპლარი მაინც.
- პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების მიზნით უსდ-ს გააჩნდეს აკადემიური პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების სამოქმედო გეგმა, რომელიც ასახავს სამოქმედო გეგმის ყოველწლიური შესრულების კონკრეტულ და რეალისტურ ინდიკატორებს. ამასთან შეიქმნას ინდიკატორების შესრულების კონტროლის მექანიზმები.
- საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელის საქმიანობის ინსტრუქციაში გაიწეროს პროგრამის ხელმძღვანელის ვალდებულება, შეისწავლოს შემოწმების შედეგად ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ აღმოჩენილი დარღვევებისა და შეუსაბამობების სავარაუდო მიზეზები და შექმნას მექანიზმები მათი დროულად აღმოფხვრის მიზნით.
- საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)
- ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული და რა წვლილი შეაქვს სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამას აკრედიტებულ რეჟიმში 2012 წლიდან ახორციელებს (უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება #681 20.11.2012). წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა, რომ კსუ-ის მისია მიზნად ისახავს შექმნას თანამედროვე სასწავლო-სამეცნიერო გარემო ინოვაციური მეთოდების დანერგვით, ინტერკულტურული განათლებითა და მრავალფეროვანი საუნივერსიტეტო ცხოვრებით. უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი, დემოკრატიული ღირებულებების მქონე თაობის აღზრდას. ასევე, სამართლის ფაკულტეტის დებულების მიხედვით, სამართლის ფაკულტეტის მისია შეესაბამება კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიას. მისი მიზანია უმაღლესი განათლების თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სწავლის ხარისხის შეთავაზებით აღზარდოს კვალიფიციური, შრომისა და საგანმანათლებლო ბაზარზე კონკურენტუნარიანი, საზოგადოებრივად პასუხისმგებელი იურისტი; შეუქმნას პირობები მისი პიროვნული რესურსების რეალიზებისა და საზოგადოების განვითარების საქმეში წვლილის შეტანისათვის.

უსდ-ს ხედვის თანახმად, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი არის საზოგადოებრივ-ეკონომიკური პროგრესის საგანმანათლებლო-სამეცნიერო ინსტიტუცია, რომელიც ავითარებს ქართულ და მსოფლიო კულტურის ფასეულობებს თანამედროვე ცოდნაზე დაყრდნობით (იხ.შპს „კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ დებულება, გვ. 1).

უნივერსიტეტის სტრატეგია უზრუნველყოფს დაწესებულების მიზნების მიღწევას, რომელიც გამომდინარეობს უნივერსიტეტის მისიიდან, საქმიანობის პრიორიტეტებიდან, არის მიღწევადი, დროში გაწერილი და მათი განხორციელების შედეგები გაზომვადია, რამდენადაც პროგრამის მიზანი ეყრდნობა შრომის ბაზრის მოთხოვნებს და ითვალისწინებს პრაქტიკის თანამედროვე ტენდენციებს, საერთაშორისო და ადგილობრივი სამართლებრივი პროცესების გამოწვევებს, რაც უზრუნველყოფილია პროგრამის განხორციელების პროცესში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობითა და მათი შეფასებების, მოთხოვნებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით. პროგრამის სრულყოფისა და გაუმჯობესებისათვის უნივერსიტეტს შემუშავებული აქვს პროგრამის შედეგების შეფასების ლოგიკური სქემა,

რომელიც საშუალებას იძლევა გაიზომოს ყველა შედეგი როგორც მთლიანობაში, ისე პროგრამის განხორციელებისას თითოეულ კომპონენტზე პერიოდულად.

უნივერსიტეტის მიზნების ეფექტურად მიღწევის უზრუნველსაყოფად უნივერსიტეტი შეიმუშავებს სტრატეგიული განვითარების გეგმასა და სამოქმედო გეგმას. სტრატეგიული განვითარების გეგმა გაწერილია შვიდ წელიწადზე და მოიცავს უნივერსიტეტის ფუნქციონირებისთვის აუცილებელ ყველა ასპექტს, მათ შორის, ინსტიტუციურ განვითარებას, ხარისხის უზრუნველყოფას, საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვასა და განხორციელებას, სტუდენტთა კონტინენტის დაგეგმვას, კვლევებს/სახელოვნებო-შემოქმედებით საქმიანობას, ადამიანურ და მატერიალურ რესურსებს, სტუდენტურ სერვისებს, ინფრასტრუქტურასა და სხვა. სამოქმედო გეგმა კი გაწერილია სამ წელიწადზე და მასში ჩამოყალიბებულია განსახორციელებელი აქტივობები, განსაზღვრულია განხორციელების ვადები, შესრულების კრიტერიუმები და მის შესასრულებლად საჭირო რესურსები (მატერიალური, ფინანსური და ადამიანური).

უნივერსიტეტის მიზანი საჯარო და ხელმოსაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე. ასევე საჯაროდ ხელმოსაწვდომია უსდ-ს ძირითადი და სასწავლო პროცესის შიდა მარეგულირებელი სხვადასხვა რელევანტური დოკუმენტი, მათ შორის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი, ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა, უნივერსიტეტის განვითარების სამწლიანი და სტრატეგიული განვითარების გეგმა, შინაგანაწესი, საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, შეფასებისა და დამტკიცების წესი და ა.შ.

სამაგისტრო პროგრამის სტრუქტურა შედგება სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსებისაგან და პრაქტიკული და სამეცნიერო კვლევის კომპონენტისაგან. არჩევითი სასწავლო კურსები წარმოდგენილია კერძო სამართლის, სისხლის სამართლისა და საჯარო სამართლის მოდულების სახით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან და ინტერვიუებიდან ირკვევა, რომ პროგრამის შემუშავებამდე უნივერსიტეტმა ჩაატარა დასაქმების ბაზრის კვლევა, რომელმაც დაადასტურა, რამდენად დიდია დღევანდელ დღეს მოთხოვნა სამართლის დარგის სპეციალისტებზე როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთ.

ასევე წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან და ინტერვიუებიდან ირკვევა, რომ პროგრამაში ცვლილებების განხორციელება ძირითადად 2016-2017 სასწავლო წლიდან დაიწყო, თუმცა ძირითადი ცვლილებები პროგრამაში განხორციელდა 2019-2020 სასწავლო წლიდან. აღნიშნული ცვლილებები შეეხო სავალდებულო სასწავლო კურსების მოდულს, კერძო სამართლის არჩევით მოდულს, სისხლის სამართლის არჩევით მოდულს, საჯარო სამართლის არჩევით მოდულს.

ასევე, 2020 წლის ივლისში შეიცვალა პროგრამის ხელმძღვანელი.

წარმოდგენილი სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები ჩაშლილია ექვს პუნქტად, რომელიც მიმართულია რომ სტუდენტს:

- შესძინოს ღრმა და სისტემური ცოდნა კერძო, სისხლის ან საჯარო სამართლის სფეროში არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებში, საუკეთესო ეროვნული, უცხოური და საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკის განზოგადებით, ან/და შედარებითსამართლებრივი მეთოდოლოგიის გამოყენებით;

- გამოუმუშაოს ინოვაციური მიდგომები ნორმის სწორად ინტერპრეტაციის, რთული სამართლებრივი პრობლემების კომპლექსურად შეფასების და საბოლოოდ სამართლებრივი გადასაწყვეტად;
- შესძინოს შესაბამისი სფეროს უახლესი მიღწევების გაცნობისა და მეცნიერულ თეორიული და პრაქტიკული კვლევის დამოუკიდებლად განხორციელების უნარი;
- გამოუმუშავოს კერძო, სისხლის ან საჯარო სამართლის სფეროში საკუთარი კომპლექსური და ორიგინალური სამართლებრივი დასკვნების ჩამოყალიბების უნარი;
- გამოუმუშაოს აკადემიური ეთიკის სტანდარტების დაცვით აკადემიური და პროფესიული საზოგადოებისთვის წერილობითი და ზეპირი ფორმით ქართულ და ინგლისურ ენებზე საკუთარ კვლევის შედეგების და სამართლებრივი დასკვნების არგუმენტირებულად გადაცემის უნარი;
- გამოუმუშავოს სამართლის სფეროში პრაქტიკული საქმიანობისას პროფესიული ეთიკისა ნორმების დაცვითა და სამართლიანობის, ადამიანის უფლებების, სოციალური და დემოკრატიული ფასეულობების გათვალისწინებით მოქმედების უნარი.

უნივერსიტეტის მიერ შემუშავდა კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა (2018-2026 წლებში) იმ მიზნით, რომ უნივერსიტეტმა შეძლოს საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ინტერნაციონალიზაციის პროცესის ეფექტური თანმიმდევრული პოლიტიკის წარმოება, რაც შესაძლებელს გახდის უნივერსიტეტის მისიის განხორციელებას. როგორც აღნიშნული დოკუმენტიდან ირკვევა, იგი წარმოადგენს სამოქმედო გრძელვადიანი გეგმის დამხმარე დოკუმენტს, რომელიც უზრუნველყოფს საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ინტერნაციონალიზაციის მექანიზმებს და საფუძვლად უდევს აკადემიური პროგრამების ინტერნაციონალიზაციას და საერთაშორისო შრომითი ბაზარისათვის კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადებას. უნივერსიტეტის მიზანი ინტერნაციონალიზაციის მიმართულებით არის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაცია, საერთაშორისო ცნობადობის გაზრდა და უნივერსიტეტის გლობალური კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა. პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის ხედვა რეალიზდება სხვადასხვა საერთაშორისო თანამშრომლობის ღონისძიებით, თუ სამომავლო გეგმით. მაგალითისთვის, მემორანდუმებია გაფორმებული ვარშავის, ლოდის, ალკალას, პოზნანის, რჟეშოვის, სამხრეთ კორეის უნივერსიტეტებთან.

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში ინტეგრირებული სასწავლო და პრაქტიკული კომპონენტების ერთობლიობა უზრუნველყოფს პროგრამის მიზნების შესაბამისი სწავლის შედეგების მიღწევას, რაც თავის მხრივ კურსდამთავრებულს მისცემს შესაძლებლობას, გააცნობიეროს ცოდნის განახლებული ფარგლები, ხელი შეუწყოს მაგისტრებს როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო აკადემიურ სივრცეში ჩართვაში, რაც თავის მხრივ იძლევა შესაძლებლობას რომ პროგრამის კურსდამთავრებულები იყვნენ კონკურენტუნარიანი, კვალიფიციური პროფესიონალები სამართლის სფეროში და მოახდინონ გავლენა ადგილობრივი სამართლის დარგის განვითარებაზე. რამდენადაც პროგრამის მიზანი ეყრდნობა შრომის ბაზრის მოთხოვნებს და ითვალისწინებს პრაქტიკის თანამედროვე ტენდენციებს, პროგრამის კურსდამთავრებული თავისი პროფესიული საქმიანობით გარკვეულ წვლილს შეიტანს დარგის განვითარების, მისი თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისობასა და დახვეწის პროცესზე. ხორციელდება პროგრამის

მუდმივი მონიტორინგი მისი მოქნილობისა და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნებთან ადაპტაციის მიზნით. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომელიც ითვალისწინებს შედეგების შეფასების ლოგიკურ სქემას, რომელიც საშუალებას იძლევა გაიზომოს ყველა შედეგი როგორც მთლიანობაში, ისე პროგრამის განხორციელებისას თითოეულ კომპონენტზე პერიოდულად.

პროგრამის მიზნები ნათლად არის ჩამოყალიბებული, რეალისტური და მიღწევადია. პროგრამის მიზნები შესაბამისობაშია უნივერსიტეტის მისიასთან, სტრატეგიასა და მიზნებთან. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები კავშირშია პროგრამების სწავლის შედეგებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- შპს „კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ დებულება;
- სამართლის ფაკულტეტის დებულება;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მაგისტრატურის დებულება;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- სამართლის საგანმანათლებლო პროგრამების დასაქმების ბაზრის კვლევა;
- შრომის ბაზრისა და დამსაქმებელთა მოთხოვნის ანალიზი (2018).
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა (2018-2026 წლებში).
- საერთაშორისო თანამშრომლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია (მემორანდუმები);
- საგანმანათლებლო პროგრამის სტრატეგიული დაგეგმვის მეთოდოლოგია;
- საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, შეფასებისა და დამტკიცების წესი;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები;
- საერთაშორისო კონფერენციები;
- აკრედიტაციის ვიზიტის დროს ჩატარებული ინტერვიუები;
- უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი;
-

რეკომენდაციები:

- წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის საფუძველზე ირკვევა, რომ პროგრამამ თავისი არსებობისა და განვითარების ეტაპებზე განიცადა გარკვეული ტექნიკური თუ შინაარსობრივი ხასიათის მოდიფიცირებები. პროგრამაში ცვლილებების განხორციელება ძირითადად 2016-2017 სასწავლო წლიდან დაიწყო, თუმცა ძირითადი ცვლილებები პროგრამაში განხორციელდა 2019-2020 სასწავლო წელს.

პროგრამის გაუმჯობესების პროცესში მუდმივად იყვნენ ჩართულნი აკადემიური წრის წარმომადგენლები, ადმინისტრაცია, ყველა ის დაინტერესებული პირი, რომელთაც სხვადასხვა სიბრტყეში შეხება ჰქონდათ სასწავლო თუ კვლევით პროცესთან, რასაც ადასტურებს უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი სხდომის ოქმები, მაგ: 2020 წლის 10 სექტემბრის აკადემიური საბჭოს სხდომის ოქმი #61; კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს დადგენილება #76, 10.09.2020; უნივერსიტეტმა გაიზიარა მოწვეული გარე ექსპერტის შეფასება (ექსპერტის ანა ფირცხალაშვილის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ 2020წ) პროგრამასთან დაკავშირებით. კერძოდ, გარე ექსპერტის მიერ სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა შეფასდა უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების 7 წლიან და 3 წლიან სამოქმედო

გეგმასთან მიმართებაში. სამოქმედო გეგმაში აისახა პროგრამის განვითარების საჭირო ადამიანური, მატერიალური და ფინანსური რესურსი.

პროგრამის სწავლის შედეგები ადაპტირებულია დარგობრივი სტანდარტის მოთხოვნებთან.

ცოდნისა და გაცნობიერების სტანდარტი ჩაშლილია ხუთ ქვეშედეგად:

საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

- ფლობს ღრმა და სისტემურ თეორიულ ცოდნას კერძო, სისხლის ან/და საჯარო სამართლის სფეროში კომპლექსური ან/და ინტერდისციპლინური პრობლემების გადაწყვეტის ახლებური ხედვის ფორმირებისათვის;

- აღწერს ეროვნული და უცხოური სამართლის მიღწევებს, ნაციონალური და/ან საერთაშორისო სასამართლოების პრაქტიკისა და პრეცედენტების განვითარების პერსპექტივებსა და ძირითად ტენდენციებს, საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის ურთიერთკავშირისა და ურთიერთმიმართების პრობლემებს;

- ხსნის საერთაშორისო სამართლის ან/და ევროკავშირის სამართლის ეროვნულ სამართალზე ზემოქმედების ასპექტებს, ამდენად, განსაზღვრავს შედარებითსამართლებრივი მეთოდის გამოყენების მნიშვნელობას.

- აღწერს სამოსამართლო ეთიკის წესებს და მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების თავისებურებებს;

- ფლობს სამეცნიერო კვლევის თანამედროვე დარგობრივ მეთოდებს, აკადემიური პატიოსნების წესებსა და აკადემიური ეთიკის საკითხებს, პროფესიული სამეცნიერო ტექსტების შექმნის ძირითად წესებსა და პრინციპებს.

უნარის შედეგის მიხედვით, საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული:

- ამოიცნობს და კომპლექსურად აფასებს კერძოსამართლებრივ, სისხლისსამართლებრივ ან საჯაროსამართლებრივ რთულ პრობლემებსა და იურიდიული შემთხვევის ფაქტობრივ გარემოებებს, ახორციელებს რთული და არასრული ინფორმაციის ინოვაციურ სინთეზს, კრიტიკული ანალიზისა და შედარებითსამართლებრივი მეთოდის გამოყენებით შეიმუშავებს პრობლემის გადაწყვეტის ახალ, ორიგინალურ გზებს და აყალიბებს დასკვნებს.

- განმარტების მეთოდის გამოყენებით, კანონმდებლობის სრულყოფის თაობაზე, შეიმუშავებს საკუთარ ორიგინალურ სამართლებრივ ხედვას და განსაზღვრავს საკუთარი გადაწყვეტილებების დადებით და უარყოფით შედეგებს;

- გადასცემს საკუთარი კვლევის შედეგებს და სამართლებრივ დასკვნებს, აკადემიური ეთიკის სტანდარტების დაცვით, აკადემიურ და პროფესიულ საზოგადოებას წერილობითი და ზეპირი ფორმით მშობლიურ და უცხოურ ენებზე;

- აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპის დაცვით უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით დამოუკიდებლად წარმართავს კვლევის პროცესს. იფართოებს ცოდნას უახლოესი მეთოდების გამოყენებით პირველადი წყაროების, სამეცნიერო სტატიებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების განზოგადებული ანალიზის მეშვეობით.

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობის შედეგი ჩაშლილია სამ ქვეშედეგად, რომლის თანახმადაც საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული:

- პატივს სცემს და აღიარებს პროფესიულ და დემოკრატიულ ღირებულებებს, სამოსამართლო ეთიკის და აკადემიური პატიოსნების სტანდარტებს, სამეცნიერო კვლევის ეთიკურ შედეგებს;
- მართავს კომპლექსურ, არაპროგნოზირებად ან მულტიდისციპლინურ სასწავლო ან/და სამუშაო გარემოს და თავისუფლად ადაპტირდება ახალი სტრატეგიული მიდგომების მეშვეობით განსხვავებული შეხედულებების მქონე ადამიანთა მრავალფეროვან ჯგუფებში. გააჩნია მაღალი დონის პირადი ავტონომია და ანგარიშვალდებულება, შეუძლია პასუხისმგებლობის აღება სხვების საქმიანობაზე და მათ შემდგომ პროფესიულ განვითარებაზე;
- ახორციელებს თეორიული კომპონენტებისა და პრაქტიკული გამოცდილების სინთეზს, ცოდნის გაფართოებას პირველადი წყაროების, სამეცნიერო სტატიებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების განზოგადებული ანალიზის მეშვეობით, შესაბამისი სფეროს უახლეს მეთოდებზე დაყრდნობით.

სწავლის შედეგების შეფასება ეფუძნება გამჭირვალე კრიტერიუმებს. შეფასების სისტემა საგანმანათლებლო პროგრამის ყველა სასწავლო კომპონენტის სილაბუსში არის ასახული. აკრედიტაციის ვიზიტმა დაადასტურა პროგრამის პერსონალის (განსაკუთრებით აკადემიური პერსონალის) ჩართულობა პროგრამის ფორმირების, კორექტირების, თუ რევიზიის სტადიებზე.

უსდ-ს მიერ წარმოდგენილი პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების (პსშ) მექანიზმის დოკუმენტიდან ირკვევა, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების პირდაპირ შესაფასებლად გამოიყენება: სტუდენტების აკადემიური მოსწრება, პრაქტიკების დაცვის შედეგები. შეფასების არაპირდაპირ მეთოდად გამოიყენება სტუდენტთა ანონიმური გამოკითხვა და ფოკუს-შეხვედრები დაინტერესებულ პირებთან. პროგრამის სწავლის შედეგების შესაფასებელი კონკრეტული გეგმა და გრაფიკი დეტალურად არის გაწერილი წარმოდგენილ დოკუმენტში: სასწავლო კურსებისა და პროგრამის სწავლის შედეგების კავშირი, (იხ. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების (პსშ) მექანიზმი). პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანალიზი გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად, რაც გულისხმობს, საჭიროების შემთხვევაში, პროგრამის შინაარსის და/ან სწავლის შედეგების და/ან შეფასების სისტემის მოდიფიცირებას. სტუდენტები ასევე იღებენ უკუკავშირს მათი მიღწევების შესახებ, რაც ასევე მტკიცდება აკრედიტაციის ვიზიტისას ჩატარებული ინტერვიუებიდან. პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევისათვის სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სამიზნე ნიშნულია სტუდენტთა 75%.

პსშ შემუშავებულია მომავალი იურისტისთვის აუცილებელი კომპეტენციების გათვალისწინებით. პსშ წარმოადგენს ცოდნას, უნარებს, პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რაც ექნება სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს. ფაკულტეტმა შექმნა კურიკულუმი, რომელიც აძლევს სტუდენტს საშუალებას, პროგრამის სწავლის ყოველი შედეგისათვის შეიძინოს ცოდნა, უნარები, პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა სასწავლო კურსების მიზნებზე დაყრდნობით, რაც გაწერილია თითოეულ სილაბუსში. სასწავლო კურსებისა და პროგრამის სწავლის შედეგების ცხრილში (იხ. აღნიშნული დოკუმენტის გვ.3-5) წარმოდგენილია, თუ სად ხდება თითოეული პროგრამის სწავლის შედეგი - გაცნობა (ა), გაღრმავება (ბ), განმტკიცება (გ).

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი, სასწავლო პროცესის მართვის სისტემაში ასახული სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების საფუძველზე, ახორციელებს უნივერსიტეტში მოქმედი ყველა საგანმანათლებლო პროგრამის, ყველა აქტიური სტუდენტის აკადემიური მოსწრების მონიტორინგს და მიღებული შედეგების ანალიზს, სემესტრის დასრულებიდან, ერთი თვის ვადაში (აღნიშნული ასევე ირკვევა ინტერვიუებიდან). აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის ერთ-ერთი მექანიზმია გაუსის განაწილების მრუდთან თანხვედრის კონტროლი. გაუსის განაწილება წარმოადგენს ლექტორისათვის საუკეთესო ინსტრუმენტს, რათა აკონტროლოს თავისი მიდგომის წესი სტუდენტთა შეფასებისას, შეაფასოს სასწავლო კურსის სილაბუსის სირთულის ხარისხი ჯგუფის შესაძლებლობებთან მიმართებაში. გაუსის განაწილება არის საეტალონო განაწილება, რისკენაც უნდა მიისწრაფოდეს თითოეული ლექტორი ყოველ აკადემიურ ჯგუფში. როდესაც ჯგუფი აღწევს 100%-იან დადებით მოსწრებას, გაუსის ნორმალურ განაწილებას ჯგუფში შეიძლება, ჰქონდეს ასეთი სახე: 10%-ს - 91-100 ქულა; 25%-ს - 81-90 ქულა; 30%-ს - 71-80 ქულა; 25%-ს - 61-70 ქულა; 10%-ს - 51-60 ქულა. მითთებული ქულობრივი ინტერვალების შესატყვისი პროცენტული მაჩვენებლები პირობითია და დოგმას არ წარმოადგენს. შესაძლებელია სხვა მსგავსი ვერსიების არსებობაც, მაჩვენებლების სათანადო პროპორციული გადანაწილებით. არსებობს რეკომენდაცია, რომ ფრიადების რაოდენობა ჯგუფში არ უნდა აღემატებოდეს 10%-ს. პრაქტიკაში გვაქვს აკადემიური მოუსწრებლობის შემთხვევებიც, როდესაც სტუდენტი გამოცდაზე ჩაიჭრება. სასურველია, რომ ასეთი შემთხვევები იყოს ერთეული და მთლიანობაში არ აღემატებოდეს 5-10%-ს. აქ მთავარი ყურადღება ეთმობა შედეგს, რა დონეზეა სასწავლო კურსი ათვისებული სტუდენტთა უმრავლესობის (დაახლოებით 50-60%) მიერ. მისაღებია, თუ იგი აღმოჩნდება 61-80 ქულათა საზღვრებში. (იხ. კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტში სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის მექანიზმი და ანალიზი, გვ. 3). აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის მიზანია, უსდ-მ მიიღოს ინფორმაცია ფაკულტეტის სტუდენტთა კონტინენტის აკადემიური მოსწრების შესახებ და ასევე, მონაცემთა ანალიზის შედეგად მოახდინოს საგანმანათლებლო პროგრამების სრულყოფა, სწავლის შედეგების გაუმჯობესება, სასწავლო პროცესში საჭირო ცვლილებების შეტანა და საბოლოოდ, მაღალკვალიფიციური, კონკურენტუნარიანი ახალგაზრდა კადრების მომზადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტებით დასტურდება, რომ პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი იცნობს სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს. სტუდენტები იღებენ უკუკავშირს თუ რამდენად მიაღწიეს პროგრამის სწავლის შედეგები, სწავლის შედეგები დაფუძნებულია პრაქტიკაზე ორიენტირებულ სწავლებაზე და პროგრამის მიზნები და შედეგები თანხვედრაშია შრომითი ბაზრის მოთხოვნებთან.

პროგრამის სწავლის შედეგები უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულის მომზადებას არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებით და მათ კონკურენტუნარიანობას როგორც განათლების, ასევე დასაქმების ბაზარზე, რამდენადაც სამართლის მაგისტრი მომზადებულია სამართლის სფეროში მაღალი რანგის იურიდიული პრაქტიკის განსახორციელებლად და სამეცნიერო მუშაობის გასაგრძელებლად. შესაბამისად, სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს შესაძლებლობა ეძლევა იმუშაოს ნებისმიერ იმ თანამდებობაზე, სადაც მოითხოვება სამართლის მაგისტრის ხარისხი და არ არის აუცილებელი სახელმწიფო სასერტიფიკატო

გამოცდის ჩაბარება ან/და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დამატებითი წინაპირობები. სამართლის მაგისტრს შეეძლება საქმიანობა მულტიკულტურულ პროფესიულ გარემოში, დაწესებულების მოქმედების ტერიტორიული არეალის მიუხედავად.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და ორგანიზებული ინტერვიუს საფუძველზე შეიძლება ითქვას, რომ სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის მიზნებს და აღწერს იმ ცოდნას, უნარებს და პასუხისმგებლობას, რომელსაც სტუდენტი შეიძენს პროგრამის გავლის შემთხვევაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- კურიკულუმი;
- სამართლის საგანმანათლებლო პროგრამების დასაქმების ბაზრის კვლევა;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების (პსშ) მექანიზმი;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტში სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის მექანიზმი და ანალიზი;
- სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის დებულება;
- ელექტრონული სწავლების წესი (დამტკიცებულია კანცლერის 2020 წლის 12 მარტის #01-25 ბრძანებით)
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის 2020 წლის 10 სექტემბრის აკადემიური საბჭოს სხდომის ოქმი #61;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს დადგენილება #76, 10.09.2020;
- გარე ექსპერტის (ანა ფირცხალაშვილის) დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ 2020წ);
- სამაგისტრო ნაშრომის შესრულების წესი
- აკრედიტაციის ვიზიტის დროს ჩატარებული ინტერვიუები;
- უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი;

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურები გამჭვირვალეა, სამართლიანია, საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისათვის და ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ინფორმაცია პროგრამაზე ჩარიცხვის, დაშვების წინაპირობების, პროგრამის მიზნებისა და შედეგების, პროგრამაში ჩართული პერსონალის შესახებ განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე, რაც საშუალებას აძლევს დაინტერესებულ პირებს, მიიღონ ინფორმაცია არა მხოლოდ პროგრამაზე მიღების პროცედურებისა და უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესახებ, არამედ შეუქმნან კონკრეტული წარმოდგენა და მოლოდინი პროგრამის არსსა და სწავლის შედეგებზე.

სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა ინგლისური ენის ცოდნა მინიმუმ B2 დონეზე. პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს სამართლის ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, რომელიც ჩაირიცხება (1)საერთო სამაგისტრო გამოცდების შედეგების საფუძველზე; (2) უნივერსიტეტის გადაწყვეტილებით სპეციალობაში შინადასაუნივერსიტეტო გამოცდის ან ამ გამოცდის ნაცვლად გასაუბრების საფუძველზე; და რომელიც (3) წარმოადგენს ინგლისური ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელ სერტიფიკატს ან აღნიშნულის ნაცვლად გაივლის შესაბამის ტესტირებას უნივერსიტეტის ენების ცენტრში.

სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს, ასევე, უცხოეთის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში. პროგრამაზე გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა, შესაძლებელია უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნებისა და წესის შესაბამისად. პროგრამაზე ჩარიცხვა, ასევე, ხორციელდება მობილობის წესით, რაც თანხვედრაშია საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ რეგულაციებთან.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები სრულადაა ასახული სამაგისტრო პროგრამაში, მაგისტრატურის დებულებაში და ხელმისაწვდომია საჯაროდ, უნივერსიტეტის ვებგვერდზე: <https://ciu.edu.ge>.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

<ul style="list-style-type: none"> ○ სამართლის სამაგისტრო პროგრამა ○ მაგისტრატურის დებულება ○ უნივერსიტეტის ვებგვერდი
<p>რეკომენდაციები:</p> <p>წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <p>არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
<p>შეფასება</p> <p>○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის სამაგისტრო პროგრამა შემუშავებულია უნივერსიტეტში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, შეფასებისა და დამტკიცების წესის საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს უნივერსიტეტში უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, შეფასების, დამტკიცების, განხორციელების, პროგრამაში ცვლილებების შეტანისა და გაუქმების მარეგულირებელი წესების ამსახველ დოკუმენტს და ადგენს საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებისა და განხორციელების წესსა და პროცედურებს. აღნიშნული დოკუმენტის მიხედვით, საგანმანათლებლო პროგრამის (ან მოდიფიცირებული პროგრამის) პროექტს შეიმუშავებს და განახორციელებს უნივერსიტეტის სამართლის ფაკულტეტის ფარგლებში შექმნილი სამუშაო ჯგუფი. პროგრამის შემუშავებაში მონაწილეობენ უნივერსიტეტის სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, აკადემიური პერსონალი და დამსაქმებლები, რომლებიც წარადგენენ შესაბამის რეკომენდაციებსა და წინადადებებს პროგრამის სტრუქტურასა და სილაბუსებთან დაკავშირებით. პროგრამა შესაბამისობაში უნდა მოდიოდეს უნივერსიტეტის მისიასთან, სამოქმედო გეგმასა და კანონმდებლობასთან და უნდა ითვალისწინებდეს უნივერსიტეტის მოთხოვნებს. დასრულებული პროგრამის პროექტს სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელი ფაკულტეტის დეკანთან შეთანხმებით წარუდგენს განსახილველად ფაკულტეტის საბჭოს. საბჭოს დადებითი რეკომენდაციის შემთხვევაში საბჭოს მიერ განხილული პროგრამის პროექტი სასწავლო კურსების სილაბუსების პროექტებთან ერთად საქართველოში მოქმედ სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით იგზავნება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურში და ამ უკანასკნელის დადებითი დასკვნის შემთხვევაში დასამტკიცებლად წარედგინება აკადემიურ საბჭოს, რომელიც წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის ცვლილებების განხილვის შემდეგ იღებს გადაწყვეტილებას წარმოდგენილი პროგრამის დამტკიცებაზე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და ინტერვიურების შედეგებით დასტურდება, რომ პროგრამამ გაიარა უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი ზემოაღნიშნული პროცედურა და პროგრამა მოდიფიცირებული სახით აკადემიური საბჭოს მიერ დამტკიცდა 2020 წლის 10 სექტემბერს. პროგრამის შემუშავებაში ჩართულნი იყვნენ სხვადასხვა დაინტერესებული მხარეები (აკადემიური პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, დამსაქმებლები), უნივერსიტეტმა, ასევე, გამოიყენა პროგრამის გარე შეფასების მექანიზმები - პროგრამა შეფასდა ადგილობრივი დარგის ექსპერტის მიერ.

პროგრამის მოდიფიცირებული სახით შემუშავება განხორციელდა უნივერსიტეტში მოქმედი პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. აღნიშნული მეთოდოლოგია, რომელიც აღწერილია საგანმანათლებლო პროგრამის სტრატეგიული დაგეგმვის მეთოდოლოგიის დოკუმენტით, მოიცავს 4 ეტაპს: პირველ, მოსამზადებელ ეტაპზე ხორციელდება პროგრამის შემუშავების მოსამზადებელი საქმიანობა, მათ შორის შრომის ბაზრის კვლევა და სამუშაო ჯგუფის ფორმირება; მეორე ეტაპზე სამუშაო ჯგუფი ახდენს პროგრამასთან დაკავშირებული შიდა და გარე მონაცემების ანალიზსა და შეფასებას; მესამე ეტაპზე ხორციელდება პროგრამის განვითარების გეგმის შედგენა, პროგრამის განხორციელების პროცესში კომუნიკაციის სტრატეგია და პერიოდულობა დაინტერესებულ მხარეებთან, ხოლო მეოთხე ეტაპზე ფასდება განხორციელების პროცესი - პროგრამის განხორციელების პროცესის პერიოდული შედეგების შეფასება პროგრამის მიზნებსა და სტრატეგიასთან.

პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს (დეტალურად იხ. წინამდებარე დასკვნის 2.1. სტანდარტი), სწავლის შედეგებსა (დეტალურად იხ. წინამდებარე დასკვნის 1.2. სტანდარტი) და სტრუქტურას. პროგრამა აგებულია

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად, კერძოდ, პროგრამის სტანდარტული ხანგრძლივობა შეადგენს 4 სემესტრს (2 წელს), პროგრამის კურიკულუმი მოიცავს 120 კრედიტს (სემესტრში - 30 კრედიტს, წელიწადში - 60 კრედიტს) და შედგება შემდეგი მოდულებისგან: თეორიული კომპონენტის სავალდებულო სასწავლო კურსების მოდული, თეორიული კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსების მოდული, პრაქტიკული კომპონენტის მოდული და კვლევითი კომპონენტის მოდული.

➤ **თეორიული კომპონენტის სავალდებულო სასწავლო კურსები** - ჯამში 29 კრედიტი - მოიცავს შემდეგ სავალდებულო სასწავლო კურსებს: სწავლების პირველ სემესტრში ისწავლება ინგლისურ ენაზე *სამართლებრივი კომუნიკაციისა* (6 კრედიტი) და *სამართლის ფილოსოფიის* (6 კრედიტი) სასწავლო კურსები; სწავლების მეორე სემესტრში - *აკადემიური წერა და კვლევის მეთოდებისა* (6 კრედიტი) და *სამოსამართლო ეთიკის* (6 კრედიტი) სასწავლო კურსები, სწავლების მესამე სემესტრისათვის კი სავალდებულო სასწავლო კურსად განისაზღვრება *ასოცირების შეთანხმება და სამართლებრივი აპროქსიმაციის* (5 კრედიტი) სასწავლო კურსი. აღნიშნული სავალდებულო მოდულის ფარგლებში განსაზღვრული სასწავლო კურსები შესაბამისობაშია სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით მაგისტრატურის საფეხურისათვის დადგენილ მოთხოვნებთან და მიმართულია უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის სტუდენტებისათვის აუცილებელი ცოდნისა და კომპეტენციების განვითარებისაკენ.

➤ **თეორიული კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსები** - ჯამში 46 კრედიტი - მოიცავს სასწავლო კურსებს, რომლებიც შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს მისი ინტერესის შესაბამისი მიმართულებით სამართლის შესაბამის დარგში - საჯარო სამართლის, კერძო სამართლისა და სისხლის სამართლის არჩევითი მოდულის ფარგლებში - მიიღოს/გაიფართოვოს ცოდნა და ჯამში დააგროვოს 46 კრედიტი შემდეგი პირობის გათვალისწინებით: სტუდენტს ეზღუდება თეორიული კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსების მოდულის ფარგლებში ჯამში მისაღები 46 კრედიტის სრულად დაგროვება სპეციალიზაციის მხოლოდ ერთი მოდულიდან (საჯარო, კერძო ან სისხლის სამართლის არჩევითი მოდულიდან). სტუდენტს ეძლევა უფლება, სპეციალიზაციის ერთი მოდულიდან დააგროვოს არაუმეტეს 35 კრედიტისა, დანარჩენი 11 კრედიტის დაგროვება მას შეუძლია სპეციალიზაციის სხვა არჩევითი მოდულების ფარგლებში განსაზღვრული სასწავლო კურსების არჩევის ხარჯზე. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული შეზღუდვა ერთი შეხედვით შეიძლება სტუდენტის არჩევითობის უფლებას ზღუდავდეს, მისი ინტერესის სფეროს შესაბამისად განავითაროს საკუთარი პროფილი, იგი გამართლებულად უნდა ჩაითვალოს, ვინაიდან პროგრამა არ არის ორიენტირებული რომელიმე ერთ კონკრეტულ სპეციალიზაციაზე. მეორე მხრივ, 35 კრედიტის დაგროვების ფარგლებში სტუდენტის არჩევითობის უფლება უზრუნველყოფილია. ამასთან, რიგ საკითხებში არსებული ფუნდამენტური განსხვავებების მიუხედავად, სამართლის სპეციალიზაციები გარკვეულ საკითხებში ინტერდისციპლინურია და საჭიროებს ერთი კონკრეტული სპეციალიზაციით დაინტერესებულ/დასაქმებულ იურისტისათვის, სხვა სპეციალიზაციაშიც გარკვეული

ცოდნისა და უნარების ფლობას. არჩევითი სასწავლო კურსების არჩევა ხდება სასწავლო გეგმის მიხედვით სწავლების პირველი სამი სემესტრის განმავლობაში.

➤ **პრაქტიკული კომპონენტი** - ჯამში 15 კრედიტი, აღნიშნული მოდულის გავლა სტუდენტისათვის სავალდებულოა სწავლების მეორე წელს (მესამე სემესტრში), ორიენტირებულია სტუდენტის პრაქტიკული უნარების განვითარებაზე და მოიცავს იურიდიულ კლინიკას. იურიდიული კლინიკა დაფუძნებულია ე.წ. live client-ზე, რომელიც უნივერსიტეტში მოქმედებს 2019 წლიდან და ემსახურება სტუდენტების მიერ მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკულად განხორციელების უნარების განვითარებას სამართლის შესაბამისი მიმართულებით და სტუდენტების მიერ გამოცდილების მიღებას რეალურ საქმეებზე მუშაობის პროცესში. იურიდიული კლინიკის სივრცე სათანადოდაა მოწყობილი/აღჭურვილი, მათ შორის კლინიკაში გამოყოფილია კლიენტების მისაღები ადგილი, რაც უზრუნველყოფს კლიენტთან შეხვედრისას გასაუბრების კონფიდენციალურობის დაცულობას. მისასალმებელია, რომ კლინიკაში არსებულ რეალურ საქმეებზე მუშაობისას სტუდენტების ჩართულობის ხელმძღვანელობას ახორციელებს ადვოკატი.

ე.წ. live client-ზე დაფუძნებული კლინიკის ნაცვლად სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა, პრაქტიკაზე დაფუძნებული იურიდიული განათლება, მათი ინტერესის სფეროს შესაბამისად მიიღონ იმ კერძო (იურიდიული კომპანიები, საადვოკატო ბიუროები) ან საჯარო დაწესებულება/ორგანიზაციაში (მაგ., თბილისის საქალაქო სასამართლო, საქართველოს ნოტარიუსთა პალატა, საქართველოს პროკურატურა), რომელთანაც უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს შესაბამისი მემორანდუმები. მემორანდუმები ადგენს პრაქტიკის მიზანს/მიმართულებასა და ხანგრძლივობას, რაც შესაბამისობაშია სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან, თუმცა მემორანდუმების ნაწილში არ არის ასახული იმავე დარგობრივი მახასიათებლის შესაბამისად მოთხოვნილი სტუდენტთა სავარაუდო რაოდენობა, რაც მიზანშეწონილია, შესაბამის მემორანდუმებში დაზუსტდეს, ვინაიდან კონკრეტულ ორგანიზაციაში პრაქტიკის გამვლელი სტუდენტების სავარაუდო რაოდენობის წინასწარ განსაზღვრა მნიშვნელოვანია პრაქტიკის სათანადოდ დაგეგმვის, მიზნობრივად სტუდენტების გადანაწილებისა, და პრაქტიკული კომპონენტის სწორი მენეჯმენტისთვის. აღნიშნულთან დაკავშირებით ინტერვიუს პროცესში უნივერსიტეტის წარმომადგენლებისაგან განიმარტა, რომ უკვე დაწყებულია ამ საკითხზე მუშაობა და მიმდინარეობს მემორანდუმების ამ თვალსაზრისით განახლების პროცესი, რაც მისასალმებელია (მაგალითისათვის, წარმოდგენილი იქნა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი საქპატენტთან სტუდენტების რაოდენობის განსაზღვრით, რომელიც ხელმოწერილია უნივერსიტეტის რექტორის მიერ და მისი გაფორმების დასრულება საქპატენტის მხრიდან დადასტურდა საქპატენტის წარმომადგენლის მიერ ინტერვიუს დროს).

აღსანიშნავია, რომ სპეციალობით მომუშავე სტუდენტს პროგრამა აძლევს შესაძლებლობას, პრაქტიკული კომპონენტის მოდულის ფარგლებში სავალდებულო წესით დასაგროვებელი 15 კრედიტი იურიდიული კლინიკის ნაცვლად დააგროვოს საჯარო სამართლის, კერძო

სამართლის ან/და სისხლის სამართლის მოდულის შემადგენელი არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე, თუ ვერ მოხერხდება სტუდენტის დამსაქმებელ ორგანიზაციასთან შესაბამისი მემორანდუმის/ხელშეკრულების გაფორმება, რომლის საფუძველზეც სტუდენტი შეძლებს პრაქტიკული კომპონენტის შემადგენელი 15 კრედიტის დაგროვებას მის დამსაქმებელ ორგანიზაციაში პარალელურად მუშაობის პროცესში. აღნიშნული პირობა ორიენტირებულია მაგისტრატურის საფეხურის სტუდენტების ინტერესებზე, ვინაიდან ამ საფეხურის სტუდენტების ნაწილი, როგორც წესი, დასაქმებულია და უკვე ახორციელებს იურიდიულ საქმიანობას. შესაბამისად, არ ხდება მათი „მოცდენა“ დასაქმების ფარგლებში მათი პრაქტიკული საქმიანობიდან და შესაძლებელია პროგრამით განსაზღვრული პრაქტიკული უნარების გამომუშავება სტუდენტმა მისი დასაქმების ფარგლებში განხორციელებული საქმიანობის პარალელურად/პროცესში მოახდინოს. პრაქტიკული კომპონენტის აღნიშნული პირობები ძირითადად გათვალისწინებულია პროგრამით და დეტალურად განიმარტა/დაზუსტდა უნივერსიტეტის მხრიდან ინტერვიუს პროცესშიც, თუმცა, სასურველია, პრაქტიკული კომპონენტის შემადგენელი 15 კრედიტის სტუდენტის მიერ ათვისების კრიტერიუმები და პირობები უფრო კონკრეტულად იქნას გაწერილი პროგრამით ნებისმიერი ბუნდოვანების თავიდან აცილების მიზნით.

➤ **კვლევითი კომპონენტი** - 30 კრედიტი - მოიცავს სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებას და მის საჯარო დაცვას და ორიენტირებულია სტუდენტის კვლევითი უნარების განვითარებაზე. სამაგისტრო ნაშრომის შესრულება და საჯარო დაცვის წესი განისაზღვრება უნივერსიტეტის მიერ დამტკიცებული „სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებისა და კომისიაზე დაცვის წესი“-თ გათვალისწინებული პროცედურებისა და პირობების შესაბამისად. სამაგისტრო ნაშრომი უნდა შესრულდეს იმ მოდულში (საჯარო, კერძო ან სისხლის სამართალი), რომელშიც სტუდენტმა მისი ინტერესის შესაბამისად აირჩია და გაიარა არჩევითი სასწავლო კურსების 35 კრედიტი. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული პირობა „შემზღვევლია“ სამაგისტრო ნაშრომის თემის სპეციფიკის სტუდენტის მიერ არჩევის თვალსაზრისით, იგი ხელს უწყობს მაგისტრატურის საფეხურზე სტუდენტის მიერ საკუთარი ინტერესების შესაბამისად არჩეული სასწავლო კურსების შედეგად მიღებული ცოდნის სამაგისტრო ნაშრომში ასახვას.

ამდენად, სავალდებულო კომპონენტების სასწავლო კურსების ჯამური მოცემულობა შეესაბამება მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამისათვის კანონმდებლობით დადგენილ კრედიტების გადანაწილების მოცულობას და უზრუნველყოფილია საგანმანათლებლო პროგრამის არჩევითი კომპონენტის ფარგლებში სტუდენტის დაინტერესების მიხედვით სასწავლო კურსების არჩევითობა, რაც შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს საკუთარი არჩევანის მიხედვით განავითაროს საკუთარი პროფილი და მისი ინტერესების შესაბამისად მიიღოს ცოდნა.

პროგრამის სავალდებულო სასწავლო კურსებისა და პროგრამის სასწავლო კურსების ურთიერთმიმართებას აღწერს პროგრამის სწავლის შედეგების (კომპეტენციათა) რუკა. აღნიშნულ რუკაზე დაყრდნობით, აკრედიტაციის მიზნით უნივერსიტეტის მიერ

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის, ინტერვიუს შედეგებისა და იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ პროგრამა ხორციელდება კვალიფიციური აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ჩართულობით, შეიძლება ითქვას, რომ პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა, მისი თანმიმდევრობა და თეორიულიდან უფრო პრაქტიკულისკენ განვითარება შეესაბამება მაგისტრატურის საფეხურს და უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას, ხოლო პროგრამის საფუძველზე მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამაგისტრო პროგრამა
- კურიკულუმი
- სასწავლო გეგმა
- საგანმანათლებლო პროგრამის სტრატეგიული დაგეგმვის მეთოდოლოგია
- პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგია
- პროგრამის შემუშავებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია (ოქმები, წარდგინება, გადაწყვეტილებები, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა, გარე ექსპერტის შეფასება, შრომის ბაზრისა და დამსაქმებელთა მოთხოვნის ანალიზი)
- სილაბუსები
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტსა და დაწესებულება/ორგანიზაციებთან გაფორმებული მემორანდუმების ნაწილში დაზუსტდეს სტუდენტთა სავარაუდო რაოდენობა, ვინაიდან კონკრეტულ ორგანიზაციაში პრაქტიკის გამვლელი სტუდენტების სავარაუდო რაოდენობის წინასწარ განსაზღვრა მნიშვნელოვანია პრაქტიკის სათანადოდ დაგეგმვის, მიზნობრივად სტუდენტების გადანაწილებისა და პრაქტიკული კომპონენტის სწორი მენეჯმენტისთვის.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

სასურველია, პრაქტიკული კომპონენტის შემადგენელი 15 კრედიტის სტუდენტის მიერ ათვისების კრიტერიუმები და პირობები უფრო კონკრეტულად იქნას გაწერილი პროგრამით ნებისმიერი ბუნდოვანების თავიდან აცილების მიზნით.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

<ul style="list-style-type: none"> ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
<p>შეფასება</p> <p>○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

<p>2.3. სასწავლო კურსი</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ძირითადი სფეროს თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის/საგნის/მოდულის/კონცენტრაციის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს; ➤ სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>პროგრამის კურიკულუმის, სასწავლო გეგმისა და სასწავლო კურსების სილაბუსების შესწავლის შედეგად ვლინდება, რომ სწავლის შედეგები აკმაყოფილებს მაგისტრატურის საფეხურისთვის კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტებს, პროგრამის ფარგლებში განსაზღვრული ცალკეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგების ერთობლიობა კი უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. პროგრამის სასწავლო კურსის სილაბუსებში ჩამოყალიბებულია კურსის მიზანი, მიზნის შესაბამისად - საგნის შინაარსი და სწავლის შედეგები. სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს.</p> <p>სასწავლო კურსების კრედიტების რაოდენობა (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი დრო) უზრუნველყოფს შესაბამისი სასწავლო კურსისათვის განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას. სასწავლო კურსისათვის განსაზღვრული კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კონკრეტული საგნის სპეციფიკას, მოცულობასა და მისი შესწავლისათვის აუცილებელ დროს.</p>

პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების მეშვეობით სტუდენტი იძენს სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით მაგისტრატურის საფეხურისათვის დადგენილ ცოდნასა და უნარებს. არჩევითი კურსების მეშვეობით სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა, საკუთარი ინტერესის შესაბამისად მათ მიერ არჩეული საჯარო სამართლის, კერძო სამართლისა და სისხლის სამართლის მიმართულებით მიიღონ შესაბამისი ცოდნა. სასწავლო კურსის სილაბუსების მიხედვით ირკვევა, რომ შერჩეული სასწავლო სახელმძღვანელოები და შეთავაზებული ელექტრონული ლიტერატურა ძირითადად აკმაყოფილებს თანამედროვე მოთხოვნებს, ორიენტირებულია დარგის თანამედროვე მიღწევებზე და უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას.

სილაბუსებით განსაზღვრული სასწავლო მასალები წარმოდგენილი და ხელმისაწვდომია საუნივერსიტეტო ბიბლიოთეკაში.

- მტკიცებულებები/ინდიკატორები**
- სამაგისტრო პროგრამა
  - სასწავლო კურსის სილაბუსები
  - ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):**
- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)**
- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
  -

- შეფასება**
- გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა
- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
  - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
  - ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის დარგობრივი მახასიათებლისა და უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის შესაბამისად განსაზღვრული სწავლის შედეგების საფუძველზე სამართლის სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებისათვის უზრუნველყოფს პრაქტიკული უნარების გამომუშავებას სავალდებულო პრაქტიკული კომპონენტის ფარგლებში, რომლის საფუძველზეც სტუდენტი ახდენს მის მიერ მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარების განმტკიცებას რეალურ საქმეებზე პრაქტიკული სამუშაოების განხორციელების გზით, კერძოდ, აღნიშნული მოდულის გავლა სტუდენტისათვის სავალდებულოა სწავლების მეორე წელს (მესამე სემესტრში), ორიენტირებულია სტუდენტის პრაქტიკული უნარების განვითარებაზე და მოიცავს იურიდიულ კლინიკას. იურიდიული კლინიკა დაფუძნებულია ე.წ. live client-ზე, რომელიც უნივერსიტეტში მოქმედებს 2019 წლიდან და ემსახურება სტუდენტების მიერ მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკულად განხორციელების უნარების განვითარებას სამართლის შესაბამისი მიმართულებით და სტუდენტების მიერ გამოცდილების მიღებას რეალურ საქმეებზე მუშაობის პროცესში. იურიდიული კლინიკის სივრცე სათანადოდაა მოწყობილი/აღჭურვილი, მათ შორის კლინიკაში გამოყოფილია კლიენტების მისაღები ადგილი, რაც უზრუნველყოფს კლიენტთან შეხვედრისას გასაუბრების კონფიდენციალურობის დაცულობას. მისასალმებელია, რომ კლინიკაში არსებულ რეალურ საქმეებზე მუშაობისას სტუდენტების ჩართულობის ხელმძღვანელობას ახორციელებს ადვოკატი.

ე.წ. live client-ზე დაფუძნებული კლინიკის ნაცვლად სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა, პრაქტიკაზე დაფუძნებული იურიდიული განათლება, მათი ინტერესის სფეროს შესაბამისად მიიღონ იმ კერძო (იურიდიული კომპანიები, საადვოკატო ბიუროები) ან საჯარო დაწესებულება/ორგანიზაციაში (მაგ., თბილისის საქალაქო სასამართლო, საქართველოს ნოტარიუსთა პალატა, საქართველოს პროკურატურა), რომელთანაც უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს შესაბამისი მემორანდუმები. ამასთან, სპეციალობით

მომუშავე სტუდენტს პროგრამა აძლევს შესაძლებლობას, პრაქტიკა გაიაროს მის დამსაქმებელ ორგანიზაციაში ამ ორგანიზაციასთან უნივერსიტეტის მიერ შესაბამისი, პრაქტიკის გავლის პირობების ამსახველი მემორანდუმის გაფორმების პირობით. აღნიშნული პირობა ორიენტირებულია მაგისტრატურის საფეხურის სტუდენტების ინტერესებზე, ვინაიდან ამ საფეხურის სტუდენტების ნაწილი, როგორც წესი, დასაქმებულია და უკვე ახორციელებს იურიდიულ საქმიანობას. შესაბამისად, არ ხდება მათი „მოცდენა“ დასაქმების ფარგლებში მათი პრაქტიკული საქმიანობიდან და შესაძლებელია პროგრამით განსაზღვრული პრაქტიკული უნარების გამომუშაება სტუდენტმა მისი დასაქმების ფარგლებში განხორციელებული საქმიანობის პარალელურად/პროცესში მოახდინოს.

სხვადასხვა პანელთან ინტერვიუს შედეგებით (სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასა და აკადემიურ პერსონალთან გასაუბრების შედეგებით) გამოიკვეთა, რომ სტუდენტები მონაწილეობას იღებენ ე.წ. კურიკულუმის გარეთ აქტივობებში, და ამ მხრივ სტუდენტებს გააჩნიათ უნივერსიტეტის მხარდაჭერა, რაც მნიშვნელოვანია სტუდენტთა პრაქტიკული და კვლევითი უნარების განვითარების თვალსაზრისით. წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და ინტერვიუს შედეგებით, ასევე, დასტურდება მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის ყოველწლიურ სტუდენტთა საერთაშორისო კონფერენციაში მონაწილეობის შესაძლებლობაც, უნივერსიტეტი ასევე ახდენს სტუდენტთა ნაშრომების კრებულების გამოცემას. უნივერსიტეტი წელიწადში ორჯერ აცხადებს ახალგაზრდა მეცნიერების საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობის საგრანტო კონკურსს, რომელშიც მონაწილეობა შეუძლიათ არამარტო დოქტორანტებს, არამედ მაგისტრატურის სტუდენტებსაც და, რომელიც ითვალისწინებს პროექტის სახით შესაბამისი მოხსენების თემის წარმოდგენას. მაგისტრატურის სტუდენტს, ასევე აქვს შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღოს უნივერსიტეტის ფუნდამენტური კვლევების გრანტების და მცირე სამეცნიერო გრანტების კონკურსში, ასევე მიიღოს უნივერსიტეტის თანადაფინანსება სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციიდან სამეცნიერო პროექტის განსახორციელებლად. წარმოდგენილი დოკუმენტაციითა და ინტერვიუს შედეგებით, ასევე დადასტურდა სტუდენტების გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობის შესაძლებლობაც (მაგალითად, ერასმუსის პროგრამების ფარგლებში, პოლონეთის ლოდის უნივერსიტეტში), თუმცა, ინტერნაციონალიზაციის თვალსაზრისით, სასურველია, უნივერსიტეტმა აქტიურად იმუშაოს და გააფართოოს სხვადასხვა გაცვლით პროგრამაში სტუდენტების მეტი ჩართულობის მექანიზმები და შესაძლებლობები, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და აქტუალურია მაგისტრატურის საფეხურზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამაგისტრო პროგრამა
- ინტერვიუს შედეგები
- თვითშეფასების ანგარიში
- საერთაშორისო თანამშრომლობის ამსახველი დოკუმენტაცია

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

სასურველია, უნივერსიტეტმა გააფართოვოს სხვადასხვა გაცვლით პროგრამაში სტუდენტების მეტი ჩართულობის მექანიზმები და შესაძლებლობები სტუდენტებისათვის მეტ საერთაშორისო გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მიღების შეთავაზებითა და ამ პროგრამების სტუდენტების მიერ გავლის შესაძლებლობის უზრუნველყოფით.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო კურსებში გამოყენებული სწავლების მეთოდები შეესაბამება სამაგისტრო პროგრამის საფეხურს, სასწავლო კურსის შინაარსს, უზრუნველყოფს შესაბამისი სასწავლო კურსითა და პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას და აკმაყოფილებს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის ბრძანება #3-ის მოთხოვნებს.

სასწავლო კურსების სილაბუსები ასახავს კურსის მიზანს, მისაღწევ შედეგებს და მიზნების მიღწევის მეთოდებს. სასწავლო პროცესში სასწავლო კურსით განსაზღვრული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევა ხდება ისეთი მეთოდებით, როგორცაა, სხვათა შორის, ლექცია, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი, კლინიკა და სხვ. სასწავლო კურსების სილაბუსებში ძირითადად გვხვდება ისეთი აქტივობები, როგორცაა ახსნა-განმარტება; შემთხვევის ანალიზი (case study); პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება; ინდუქცია; დედუქცია; ანალიზი; წერითი მუშაობა და სხვა. სასწავლო კურსის სილაბუსით განსაზღვრული სწავლის მეთოდები და აქტივობები შესაბამისობაშია სასწავლო კურსის შინაარსსა და სპეციფიკასთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სასწავლო კურსის სილაბუსები
- პროგრამა

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სასწავლო კურსის სილაბუსებით განსაზღვრული შეფასების სისტემა თანხვედრაშია განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებასთან „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტების გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“.

სტუდენტთა შეფასების სისტემა განსაზღვრულია სამართლის სამაგისტრო პროგრამაში. შეფასება ითვალისწინებს: შუა სემესტრულ შეფასებას (ორი შუალედური გამოცდა); დამოუკიდებელი სამუშაოს შეფასებას (საშინაო დავალების პრეზენტაცია და იმიტირებულ სასამართლო პროცესში მონაწილეობა); საბოლოო შეფასებას.

შეფასების ფორმები, წესი კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე მუშავდება სასწავლო კურსის წამყვანი პროფესორის მიერ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან შეთანხმებით, რაც აისახება კონკრეტული საგნის სილაბუსში.

სამაგისტრო სამართლის პროგრამის კვლევითი კომპონენტის შეფასების წესი და ფორმები განისაზღვრება უნივერსიტეტის კანცლერის 2014 წლის 27 მარტის #01-36 ბრძანებით.

სამაგისტრო ნაშრომი ფასდება ერთჯერადად, კომისიის წინაშე სამაგისტრო ნაშრომის დაცვისას. დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში სტუდენტი მიიღებს სამაგისტრო ნაშრომისთვის განსაზღვრულ 30 კრედიტს და მიენიჭება სამაგისტრო პროგრამით გათვალისწინებული აკადემიური ხარისხი / კვალიფიკაცია.

უსდ-ში მოქმედებს საგამოცდო ცენტრის დებულება, რომლის მიზანია უნივერსიტეტში გამოცდების ერთიანი სისტემის შექმნა და დანერგვა. სტუდენტთა საბოლოო შეფასების მაქსიმალური ზღვარია 100 ქულა. ძირითად შემთხვევაში, შუასემესტრული შეფასება მოიცავს 20-20 ქულას, ჯამში - 40 ქულას, საშინაო დავალების წილი 20 ქულით განისაზღვრება, დასკვნითი გამოცდის შეფასების მაქსიმუმი 40 ქულაა, მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი კი - 16 ქულა.

კრედიტის მისაღებად საჭირო მინიმალური შეფასება შუალედური და დასკვნითი გამოცდის შეფასებებით, 51 ქულის ტოლია.

სტუდენტს შეუძლია შეუალედური და/ან დასკვნითი გამოცდის აღდგენა, რომლის წინაპირობებიც დაწვრილებითაა განსაზღვრული სტუდენტთათვის განკუთვნილ სამახსოვრო ბარათში. ამავე დოკუმენტშია განსაზღვრული შეფასების გასაჩივრების წესი.

შეფასების სისტემაში ქულები გადანაწილებულია და განსაზღვრულია კანონმდებლობის შესაბამისად:

დადებით შეფასებად ითვლება:

- (A) - ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) - ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) - კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) - დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) - საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა;

უარყოფით შეფასებად ითვლება:

(FX) - ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით იმავე სემესტრში დამატებით

გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება. სტუდენტს, რომელმაც ვერ ჩააბარა დასკვნითი გამოცდა და დაიმსახურა FX შეფასება, დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში, დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში.

(F) - ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტში მოქმედებს პლაგიატის აღმოჩენისა და მასზე რეაგირების წესი, პლაგიატის აღმოჩენის მექანიზმებია ლექტორის, ნაშრომის

ხელმძღვანელის დასკვნა და ანტიპლაგიატის ელექტრონული პროგრამა. სალექციო კურსის შეფასების ფარგლებში შექმნილ წერით დავალებებში პლაგიატის აღმოჩენის შემთხვევაში, ლექტორი უფლებამოსილია საკუთარი გადაწყვეტილებით გააუქმოს ნაწერი შეფასების გარეშე და ამის შესახებ აცნობოს ფაკულტეტის დეკანატს, სამაგისტრო ნაშრომში პლაგიატის შემთხვევაში კი, ნაშრომის აღმომჩენი ვალდებულია აცნობოს სამართლის ფაკულტეტის დეკანი. პლაგიატის დადასტურების შემთხვევაში, ავტორს უფლება აქვს გაითხოვოს ნაშრომი გადასამუშავებლად და შემდეგ სემესტრში წარადგინოს.

- მტკიცებულებები/ინდიკატორები**
- o სამართლის სამაგისტრო პროგრამა
  - o სამართლის სამაგისტრო პროგრამის სულაბულისი
  - o სამახსოვრო ბარათი
    - o პლაგიატის აღმოჩენისა და მასზე რეაგირების წესი

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):**
- o პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)**
- o მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
  - o

- შეფასება**
- o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა
    - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
    - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
    - ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
    - არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

--

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

<p>3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება</p> <p>სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.</p> <p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>უსდ-ს სამართლის სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტები ინფორმირებულნი არიან პროგრამასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ. ამ მხრივ აღსანიშნავია სტუდენტთათვის განკუთვნილი სამახსოვრო ბარათი, რომელშიც დეტალურადაა აღწერილი სწავლის პროცესთან და გამოცდებთან დაკავშირებული საკითხები, როგორებიცაა სტუდენტის აკადემიური და ადმინისტრაციული რეგისტრაცია, სასწავლო პროცესი და სტუდენტთა შეფასება, გამოცდის აღდგენაზე გასვლის წინაპირობები, გასაჩივრების მექანიზმი, პლაგიატთან დაკავშირებული საკითხები და სხვა. ასევე, სამახსოვრო ბარათის საშუალებით სტუდენტები ეცნობიან შესასრულებლად</p>
--

სავალდებულო პირობებსა და უსდ-ს მიერ მათთვის კანონიერების ფარგლებში დაწესებულ აკრძალვებს.

სწავლის დაწყების წინ სტუდენტებს უტარდებათ შეხვედრა/კონსულტაცია სწავლის პროცესთან დაკავშირებით. ასევე, სტუდენტებთან სემესტრულად იმართება საკონსულტაციო შეხვედრები.

უსდ-ში მოქმედებს ელექტრონული პლატფორმა „გონი“. პლატფორმაზე სტუდენტს შექმნილი აქვს საკუთარი პროფილი, რომლის მეშვეობითაც სტუდენტისათვის ხელმისაწვდომია სამახსოვრო ბარათი, სასწავლო პროგრამა, სასწავლო კურსებზე რეგისტრაცია, ლექტორის მიერ მიწოდებული მასალის ნახვა, ფინანსური მდგომარეობის კონტროლი, აკადემიური მოსწრების ნახვა.

სტუდენტებსა და აკადემიურ თუ მოწვეულ პერსონალთან, ასევე, უსდ-თან უკუკავშირი ხორციელდება ხარისხის მართვის სამსახურის მიერ აქტიური გამოკითხვების მეშვეობით. სტუდენტები ჩართულნი არიან უსდ-ს მიერ შემოთავაზებულ გამოკითხვებში, ამავდროულად, უსდ-მ სტუდენტთა ნდობის მოსაპოვებლად შეიმუშავა უკუკავშირის მეთოდი ერთგვარი ყუთის მეშვეობით, რომელშიც სტუდენტებს შეუძლიათ მოათავსონ საკუთარი მოსაზრებები, წინადადებები, პრეტენზიები და ა.შ.

უსდ-ში ფუნქციონირებს კარიერული მხარდაჭერის სამსახური, სადაც სტუდენტები იღებენ შესაბამის კონსულტაციას. კარიერული მხარდაჭერის სამსახური უზრუნველყოფს სტუდენტთა სტაჟირების პროგრამებში მონაწილეობას. სტუდენტებს და ასევე, კურსდამთავრებულებს ელ.ფოსტის მეშვეობით ეგზავნებათ გამოცხადებული ვაკანსიები თუ სტაჟირების პროგრამები. სტუდენტებთან გასაუბრების შედეგად გაირკვა, რომ აქტიურად სარგებლობენ შეთავაზებული წინადადებებით და სტუდენტები გადიან სტაჟირებას სხვადასხვა დაწესებულებაში.

უსდ-ში მოქმედებს შიდა და გარე პრაქტიკა. პრაქტიკის და/ან სტაჟირებას სტუდენტები გადიან სხვადასხვა კომპანიებში. საამისოდ კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს მემორნდუმები შემდეგ კომპანიებთან:

- თბილისის საქალაქო სასამართლო;
- საქართველოს პროკურატურა;
- საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი;
- საქართველოს ადვოკატთა ასოციაცია;
- "საქართველოს ნოტარიუსთა პალატა";
- ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს იურიდიულ საკითხთა კომისია;
- საადვოკატო ბიურო „მიგრიაული და პარტნიორები“;
- შპს „ჯორბენამე, გაწერელია ქაუნსელორს“;
- ანა ჯალაღონიას საადვოკატო ბიურო;

- ადამიანის უფლებათა ცენტრი;
- ააიპ „საქართველოს ადვოკატები დამოუკიდებელი პროფესიისათვის“;
- ააიპ „საქართველოს საადვოკატო ბიუროთა გაერთიანება“;
- იურიდიული კომპანია FMG Legal LLC;
- სს „სადაზღვევო კომპანია ალფა“.

უსდ-ს სამართლის ფაკულტეტზე ფუნქციონირებს იურიდიული კლინიკა, რომელიც უზრუნველყოფს სასწავლო კურსების ფარგლებში სტუდენტთა პრაქტიკული და პროფესიული უნარ-ჩვევების გამომუშავებას. სტუდენტები კმაყოფილებას გამოთქვამენ იურიდიულ კლინიკასთან დაკავშირებით, მათი თქმით, პრაქტიკული თვალსაზრისით, საკმაოდ დიდ ცოდნას იძენენ.

უსდ-ში მოქმედებს „განსაკუთრებული კატეგორიის სტუდენტებისათვის სწავლების სპეციალური პირობების შექმნის წესი“. აღსანიშნავია, უნივერსიტეტის დამოკიდებულება. სტუდენტებთან გასაუბრებისას გაირკვა, რომ თუ რომელიმე სტუდენტს პრობლემა ექმნება, უსდ მზადაა დახმარება აღმოუჩინოს.

ასევე, აღსანიშნავია, უსდ-ს დამოკიდებულება და მხარდაჭერა იმ სტუდენტების მიმართ, რომლებიც ოკუპირებულ ტერიტორიაზე იმყოფებიან. რადგან ზემოთ აღნიშნულ ტერიტორიაზე ხშირია ელ.ენერჯის შეწყვეტა, პრობლემურია ინტერნეტის ხელმისაწვდომობა, იქ მყოფ სტუდენტებს ხელი ეშლებათ მონაწილეობა მიიღონ სასწავლო პროცესში. ამიტომ, უსდ-ს ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით, პედაგოგები დამატებით ატარებენ ამ სტუდენტებისთვის ლექციებს. ასევე, ხელისშემშლელი პირობები თუ დაემთხვა, შუალედურ ან დასკვნით გამოცდას უსდ-ს ადმინისტრაცია მათთვის სხვა დროს ნიშნავს; ხდება სემინარების, აქტივობების აღდგენა.

სტუდენტები ინფორმირებულნი არიან გამოცდის ჩატარების მექანიზმების, შეფასების, შედეგების გასაჩივრების შესახებ. უსდ-ში მოქმედებს საგამოცდო ცენტრის დებულება, რომელიც განთავსებულია ვებ-გვერდზე.

პანდემიის პირობებში სწავლა-სწავლების ონლაინ პლატფორმაზე გადასვლის შემდეგ სტუდენტებისთვის მასალის მიწოდებას სასწავლო კურსის პედაგოგი უზრუნველყოფს, რისთვისაც ონლაინ პლატფორმა „გონი“ გამოიყენება. ლექციის მოსმენა სტუდენტს შეუძლია ნებისმიერ დროს სისტემაში არსებული ვიდეო ჩანაწერის მეშვეობით. ინტერაქციული ლექციის დროს სტუდენტს შესაძლებლობა აქვს პირდაპირ რეჟიმში ჩაერთოს ლექციას და დასვას კითხვები. „ელექტრონული სწავლების წესით“ განსაზღვრულია პერსონალური ინფორმაციის დაცვის პირობები.

სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესში განსაზღვრულია გამოცდის შედეგების გასაჩივრების წესი, ეს წესი აღწერილია სტუდენტთათვის განკუთვნილ სამახსოვრო ბარათში, რომელიც სწავლის დაწყების წინ სტუდენტს ეგზავნება.

სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებთან გასაუბრებისას, სტუდენტებმა სურვილი გამოთქვეს, რომ კარგი იქნებოდა არჩევით საგნებში ინგლისურენოვანი სასწავლო კურსი თუ დაემატებოდა. ამიტომ, სასურველია უნივერსიტეტმა გაითვალისწინოს ეს გარემოება, რაც თავის მხრივ, დაეხმარება ინტერნაციონალიზაციის განვითარებაში. წარმოდგენილი დოკუმენტების მიხედვით, 2014 წლიდან დღემდე სამართლის სამაგისტრო პროგრამის ხუთმა სტუდენტმა ისარგებლა გაცვლითი პროგრამით. აღსანიშნავია, რომ 2018 წლიდან უსდ-ს შემუშავებული აქვს ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც იგეგმება გაცვლით პროგრამებში სტუდენტთა მონაწილეობის გაფართოება. კარგი იქნება, უნივერსიტეტი ამ კუთხით აქტიურად თუ იმუშავებს და სტუდენტებს უფრო მეტ გაცვლით პროგრამას შესთავაზებს და შეუქმნის პირობებს მათში მონაწილეობის მისაღებად (მაგ: უცხო ენის სწავლების გაძლიერება, ინგლისურენოვანი საგნის დამატება და ა.შ.).

მაგისტრანტისთვის მნიშვნელოვანია შიდა თუ საერთაშორისო კონფერენციებზე, საჯარო ლექციებზე მონაწილეობა. უსდ-ს წარმოდგენილი აქვს პერსონალთა განვითარებისთვის განკუთვნილი ღონისძიებების, კონფერენციების, ტრენინგების ამსახველი მასალები, რომლებშიც სტუდენტთათვის განკუთვნილი ღონისძიებებიცაა ასახული, ამიტომ სტუდენტთათვის განხორციელებული ღონისძიებების გაცნობა მოხდა ამ დოკუმენტებიდან. დოკუმენტებში ძირითადად ასახულია 2018-19 წლის ღონისძიებები (ტრენინგები, კონფერენციები), 2018-19 წელი დატვირთულია გაცვლითი ტურებითა და ტრენინგებით, 2018-20 წლებში კი ორი კონფერენციაა მითითებული, თუმცა წარმოდგენილი დოკუმენტების თანახმად, ორივე მათგანი იყო სტუდენტთა საერთაშორისო კონფერენცია და არ არის უშუალოდ სამართლის პროგრამასთან დაკავშირებული. 2020 წლისთვის ჩატარებული ღონისძიებები სიმცირით გამოირჩევა, არც სტუდენტებს აღუნიშნავთ ტრენინგების სიმრავლე, კონფერენციებში მონაწილეობის ფაქტები. გასაუბრებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტებიდან გამომდინარე, კარგი იქნება უსდ-ს მიერ გაიზარდოს სამართლის სამაგისტრო პროგრამისათვის რელევანტური და აქტუალური ღონისძიებების ორგანიზება, ანდა სტუდენტების მონაწილეობის უზრუნველყოფა. განსაკუთრებით კოვიდ-19-ის პანდემიის პირობებში, როდესაც არაერთი პლატფორმა შესაძლებელს ხდის მსგავსი აქტივობის გამართვას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- o სამართლის ფაკულტეტის დებულება
- o უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი
- o სამახსოვრო ბარათი
- o საგამოცდო ცენტრის დებულება

<ul style="list-style-type: none"> o ელექტრონული სწავლების წესი o გასაუბრება სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, აკადემიურ/მოწვეულ პერსონალთან, ადმინისტრაციასთან. <p>უსდ-ს ვებ-გვერდი http://www.ciu.edu.ge/</p>
<p>რეკომენდაციები:</p> <p>წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <p>* სტუდენტებთან გასაუბრებისა და წარმოდგენილ დოკუმენტებზე დაყრდნობით, კარგი იქნება, უნივერსიტეტი ინტერნაციონალიზაციის მიმართულებით აქტიურად თუ იმუშავებს, სტუდენტებს უფრო მეტ გაცვლით პროგრამას შესთავაზებს და შეუქმნის პირობებს მათში მონაწილეობის მისაღებად</p> <p>* გასაუბრებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტებიდან გამომდინარე, კარგი იქნება უსდ-ს მიერ გაიზარდოს სამართლის სამაგისტრო პროგრამისათვის რელევანტური და აქტუალური ღონისძიებების ორგანიზება, ანდა სტუდენტების მონაწილეობის უზრუნველყოფა. განსაკუთრებით კოვიდ-19-ის პანდემიის პირობებში, როდესაც არაერთი პლატფორმა შესაძლებელს ხდის მსგავსი აქტივობის გამართვას.</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p> <ul style="list-style-type: none"> o პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p> <ul style="list-style-type: none"> o მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) o
<p>შეფასება</p> <p>o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p style="padding-left: 40px;">✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ს მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტებზე დაყრდნობით, მაგისტრატურის თითოეულ სტუდენტს ჰყავს კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

ხელმძღვანელის უფლება-მოვალეობები და ხელმძღვანელობის პროცესი აღწერილია სამაგისტრო დებულებასა და სამართლის სამაგისტრო პროგრამაში. სამაგისტრო თემისა და ხელმძღვანელის შერჩევა, შესაბამისი სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში, წარმოებს მაგისტრანტის მიერ სწავლების მესამე სემესტრის დაწყებიდან. სამაგისტრო თემის სათაურისა და ხელმძღვანელის რეგისტრაცია წარმოებს სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელთან. სამაგისტრო თემის ხელმძღვანელი მაგისტრანტს ეხმარება სამაგისტრო თემის შერჩევაში, გეგმის შედგენასა და ბიბლიოგრაფიის დამუშავებაში. ეტაპობრივად ამოწმებს ნაშრომს, მაგისტრანტს აძლევს შენიშვნას, რეკომენდაციას, ეხმარება თემის კორექტირებაში.

უსდ-ს შემუშავებული აქვს „სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებისა და დაცვის წესი“, სადაც აღწერილია სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელის უფლება-მოვალეობები, თემის არჩევის, სტრუქტურის, ნაშრომის წარდგენისა და დაცვის წესები. ასევე, მასშია ასახული შეფასების კრიტერიუმები.

ყველა სამაგისტრო ნაშრომი გადის შემოწმებას პლაგიატზე. ნაშრომი წარდგენაზე მხოლოდ ანტიპლაგიატზე შემოწმებისა და დადებითი დასკვნის შემთხვევაში დაიშვება.

მართალია, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი დარეგისტრირებულია ასოციაცია „ელექტრონული ინფორმაცია ბიბლიოთეკებისათვის“ – eIFL მონაწილეთა კონსორციუმის წევრად და მინიჭებული აქვს უფლება, გამოიყენოს შემდეგი ელექტრონული რესურსები, წვდომა აქვს სხვადასხვა და საკმაოდ მნიშვნელოვან საერთაშორისო სამეცნიერო ბაზებზე, მაგალითად, როგორცაა EBSCO Publishin, Master FILE ELIT, Library Information Science & Technology Abstracts (LISTA) და სხვა, მაგრამ კურსდამთვრებულებთან საუბრისას და სამაგისტრო ნაშრომების განხილვისას გაირკვა, რომ ნაშრომის შესრულებისას, ფაქტობრივად, არ გამოუყენებიათ საერთაშორისო სამეცნიერო ბაზები, თუმცა სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებისას მნიშვნელოვანია როგორც ადგილობრივ, ასევე, საერთაშორისო სამეცნიერო ქსელში ინტეგრირება. ამიტომ, კარგი იქნება, უსდ თუ ჩაატარებს დამატებით აქტივობებს, აქტიურად გააცნობს სტუდენტებს სამეცნიერო ბაზების მოხმარების წესსა და საჭიროებას, რათა მაგისტრანტებს ხელი შეუწყოს უცხოური სამეცნიერო ბაზების გამოყენების პროცესში .

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- o სამართლის ფაკულტეტის დებულება
- o პერსონალთა განვითარების ღონისძიებები/კონფერენციები
- o მაგისტრატურის დებულება
- o სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებისა და აკომისიაზე დაცვის წესი.
- o გასაუბრება სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, აკადემიურ/მოწვეულ პერსონალთან, ადმინისტრაციასთან.

უსდ-ს ვებ-გვერდი <http://www.ciu.edu.ge/>

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

* კურსდამთავრებულებთან საუბრისას და სამაგისტრო ნაშრომების განხილვისას გაირკვა, რომ ნაშრომის შესრულებისას, ფაქტობრივად, არ ან მცირე ოდენობით გამოიყენეს საერთაშორისო სამეცნიერო ბაზები, უცხოური ლიტერატურა, თუმცა სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებისას მნიშვნელოვანია როგორც ადგილობრივ, ასევე, საერთაშორისო სამეცნიერო ქსელში ინტეგრირება. ამიტომ, კარგი იქნება, უსდ თუ ჩაატარებს დამატებით აქტივობებს, აქტიურად გააცნობს სტუდენტებს სამეცნიერო ბაზების მოხმარების წესსა და საჭიროებას, რათა მაგისტრანტებს ხელი შეუწყოს უცხოური სამეცნიერო ბაზების გამოყენების პროცესში.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- o პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- o მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
- o

შეფასება

- o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა
  - ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
  - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ს სამართლის სამაგისტრო პროგრამის განხორციელებას უზრუნველყოფენ როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალი.

სამაგისტრო პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია 16 პედაგოგი, აქედან 12 წარმოადგენს აკადემიურ პერსონალს (რომელთაგან 11 არის აფილირებული), ხოლო 4- მოწვეული ლექტორი. პერსონალის თანაფარდობა არსებული სტუდენტების ჯამურ რაოდენობასთან არის **16/147**.

აკადემიური პერსონალიდან წარმოდგენილია: პროფესორი - 1, ასოცირებული პროფესორი - 8, ასისტენტ პროფესორი - 2, ასისტენტი - 1.

სამაგისტრო პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე, რაც ითვალისწინებს, ღრმა და სისტემური ცოდნის გადაცემას კერძო, სისხლის ან საჯარო სამართლის სფეროში არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებში, აუცილებელია გაიზარდოს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პროფესორების რაოდენობა, და წარმოდგენილი იყოს არამხოლოდ სისხლის, არამედ კერძო და საჯარო სამართლის მიმართულელებითაც.

უსდ-ს შემუშვებული აქვს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია, ასევე აკადემიური პერსონალის რანგირების წესი (შემდგომში „რანგირების წესი“), რომელიც სხვა საკითხებთან ერთად ასევე განსაზღვრავს აკადემიური პერსონალის დატვირთვის საკითხებს. რანგირების წესი ძალაში შევიდა 2018 წლის პირველ სექტემბერს და მე-9 მუხლის თანახმად, მისი მოქმედება ვრცელდება ახლად მიღებული აკადემიური პერსონალის მიმართ. აღნიშნული დოკუმენტის მიხედვით დგინება, რომ აკადემიური პერსონალის დატვირთვა, გარდა საკონტაქტო საათებისა, ასევე მოიცავს პროგრამის განვითარებაზე ზრუნვას, კონსულტაციებსა და სამეცნიერო საქმიანობას. აღნიშნული დოკუმენტი ასევე განსაზღვრავს აფილირებული აკადემიური პერსონალის სავალდებულოდ შესასრულებელ სამეცნიერო საქმიანობას.

ამდენად, რანგირების წესით გათვალისწინებულ საანგარიშო წლის განმავლობაში სავალდებულოდ შესასრულებულ სამეცნიერო საქმიანობას არ აქვს სავალდებულო ხასიათი რანგირების წესის ამოქმედებამდე დასაქმებულ მიმდინარე პერსონალისთვის. ახალ და ძველ აკადემიურ პერსონალთან მიმართებით განსხვავებული მიდგომა უწყვეტ სამეცნიერო საქმიანობასთან და წახალისების მექანიზმებთან მიმართებით დაუშვებელია. თანაბარი მიდგომა, მოითხოვს რომ რანგირების წესით გათვალისწინებული როგორც ვალდებულებები, ასევე ბენეფიტები თანაბრად ვრცელდებოდეს პერსონალზე.

უსდ-ს მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტისას განხორციელებული ინტერვიუების შედეგად, დადასტურდა, რომ პერსონალის კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია მათზე დაკისრებულ ფუნქციებთან. აკადემიური და მოწვეული პერსონალი აკმაყოფილებს პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელ კვალიფიკაციას. კერძოდ, პერსონალის განათლება და აკადემიური საქმიანობის გამოცდილება შესაძლებელს ხდის სამართლის სამაგისტრო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას. აღსანიშნავია, რომ აკადემიური პერსონალი ეწევა სამეცნიერო საქმიანობას, რაც დასტურდება, მათ მიერ ბოლო 5 წლის განმავლობაში გამოქვეყნებული სამეცნიერო პუბლიკაციებითა და სხვადასხვა სამეცნიერო აქტივობაში მონაწილეობით, როგორც ადგილობრივ, ასევე საერთაშორისო დონეზე.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი კვალიფიკაცია, რაც დასტურდება განათლებით, აკადემიური საქმიანობის გამოცდილებითა და სამეცნიერო ნაშრომებით; ასევე ვიზიტის

შედეგად, დადგინდა რომ პროგრამის ხელმძღვანელი თანამშრომლობს უსდ-ს ხარისხის სამსახურთან და მონაწილეობს პროგრამის შეფასება-განვითარებაში.

რაც შეეხება ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალს, პროგრამას ემსახურება 3 ადმინისტრაციული და 6 დამხმარე პერსონალი. მათი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია მათზე დაკისრებულ მოვალეობასთან. ინტერვიუების დროს, უსდ-ს წარმომადგენლების მიერ ხაზი გაესვა იმ გარემოებას, რომ გარდა 9 ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალისა, სტუდენტების საჭიროებებს ასევე ემსახურებიან, საინფორმაციო ტექნოლოგიების სამსახურის თანამშრომლები, და ხარისხის სამსახურის თანამშრომლები. სტუდენტების მხრიდან ინტერვიუების დროს აღინიშნა, რომ ადმინისტრაციულ/დამხმარე პერსონალთან კომუნიკაციისას რაიმე ტიპის პრობლემებს არ აწყდებიან და აქვთ შესაძლებლობა, მათ მიმართონ როგორც პირდაპირი, ასევე ელექტრონული კომუნიკაციის საშუალებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- აკადემიური პერსონალის რანგირების წესი
- აკადემიური, მოწვეული, ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის CV
- აკადემიური პერსონალის ხელშეკრულება
- ინტერვიუ

რეკომენდაციები:

აკადემიური პერსონალის რანგირების წესით გათვალისწინებული აკადემიური პერსონალის ვალდებულებები და წახალისების მექანიზმები გავრცელდეს როგორც ამ წესის ძალაში შესვლამდე, ასევე ძალაში შესვლის შემდეგ დასაქმებულ პერსონალზე.

სამაგისტრო პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე, რაც ითვალისწინებს, ღრმა და სისტემური ცოდნის გადაცემას კერძო, სისხლის ან საჯარო სამართლის სფეროში არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებში, აუცილებელია გაიზარდოს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პროფესორების რაოდენობა, და წარმოდგენილი იყოს არამხოლოდ სისხლის, არამედ კერძო და საჯარო სამართლის მიმართულებითაც.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ში დანერგილია აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის როგორც სასწავლო, ასევე კვლევითი საქმიანობის შეფასების პრაქტიკა. პერსონალის სამეცნიერო საქმიანობის შეფასებას და ანალიზს ახორციელებს სამეცნიერო კვლევების დეპარტამენტები, ხოლო სასწავლო საქმიანობის შეფასებას ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ყოველსემესტრულად ახორციელებს სასწავლო საქმიანობის შეფასებას თითოეული პროგრამის ფარგლებში სპეციალობის, მინიმუმ 5 სავალდებულო სასწავლო კურსის შეფასების გზით. აღსანიშნავია, რომ შეფასების დაწყებამდე უნივერსიტეტის აკადემიურ, სამეცნიერო და მოწვეულ პერსონალისთვის ხდება შეფასების კრიტერიუმებისა და საჭიროებების გაცნობა. შეფასების მიზნებისთვის ხარისხის სამსახურის წარმომადგენლების ლექციაზე დასწრება ხდება პერსონალისთვის წინასწარ შეტყობინით. შეფასება ტარდება სამუშაო გეგმის შესაბამისად, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შესახებ სტუდენტის და კურსდამთავრებულის გამოკითხვის გზით, თავის მხრივ, სამუშაო გეგმა, სასწავლო წლის დასაწყისში შეთანხმებულია უსდ-ს რექტორთან;

შეფასება ხდება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ შედგენილი ფორმის შესაბამისად. შეფასების შედეგების გაცნობა პერსონალისთვის ხდება პირადად და ინდივიდუალურად. შესაბამისად, შეფასების შედეგები კონფიდენციალურია.

შეფასების შედეგების გათვალისწინებით ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ხდება დასკვნებისა და რეკომენდაციების მომზადება. რეკომენდაციები გადაეცემა პროგრამის ხელმძღვანელს, რომელიც თავის მხრივ, ასევე აკონტროლებს ხარვეზების გამოსწორებას. პროგრამის ხელმძღვანელს ასევე შეიძლება დაევალოს შესაბამის შეფასებულ სასწავლო კურსის ფარგლებში გამოვლენილი დარღვევების მიზეზების გამოკვლევა. თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით (გვ. 42) პროგრამის ხელმძღვანელი ვალდებულია შეისწავლოს დარღვევებისა და შეუსაბამობების სავარაუდო მიზეზები და შექმნას მექანიზმები მათი დროულად აღმოფხვრის მიზნით. საჭიროა პროგრამის ხელმძღვანელის ამ ვალდებულების ასახვა პროგრამის ხელმძღვანელის საქმიანობის ინსტრუქციაშიც.

აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული პროცედურის გარდა, უსდ-ში ასევე დამკვიდრებულია პრაქტიკა, რომ სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასებას ასევე განახორციელოს ფაკულტეტის დეკანმა, ხარისხის სამსახურის მიერ დადგენილი კრიტერიუმებისა და ფორმების შესაბამისად.

შეფასების შედეგები, გარდა უშუალოდ გამოვლენილი საჭიროებების აღმოფხვრის გარდა, ასევე გამოიყენება, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების პროცესის გასაუმჯობესებლად და აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარებისთვის. აღსანიშნავია, რომ შეფასების შედეგები ასევე გამოიყენება პერსონალის წახალისებისათვის. უსდ-ს მიერ შემუშავებულია აკადემიური პერსონალის რანგირების წესი, რომლის მე-8 მუხლი ითვალისწინებს სამეცნიერო საქმიანობისთვის დანამატს.

რაც შეეხება პერსონალის პროფესიულ განვითარებას და მხარდაჭერას:

უსდ-ში ფუნქციონირებს სამეცნიერო კვლევების დეპარტამენტი, რომლის მისიაა ხელი შეუწყოს სამეცნიერო კვლევებისა და აქტივობების განხორციელებას.

უსდ-ში ხელმისაწვდომია რამდენიმე საგრანტო პროგრამა სამეცნიერო საქმიანობის მხარდასაჭერად. მათ შორის ფუნდამენტური კვლევების გრანტები, მცირე სამეცნიერო გრანტების კონკურსი და სამეცნიერო პრემია „თამარი“, რომლის მიზანია პერსონალის წახალისება აქტიურ სამეცნიერო საქმიანობის განსახორციელებლად.

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, ისევე, როგორც აკრედიტაციის ვიზიტის დროს განხორციელებული ინტერვიუების შედეგად, ირკვევა რომ აკადემიური პერსონალის ხელშეწყობისა და სამეცნიერო აქტივობის გაზრდის მიზნით უსდ ახორციელებს გარკვეულ ღონისძიებებს, მათ შორის, საგრანტო პროექტებში თანადაფინანსებით მონაწილეობას, აფილირებული აკადემიური პერსონალისა და ახალგაზრდა მკვლევარების სამეცნიერო სტატიების გამოქვეყნების ხარჯების დაფარვას იმპაქტ-ფაქტორიან ჟურნალებში და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის ფაკულტეტის ისევე როგორც პროგრამის ბიუჯეტით არ არის გათვალისწინებული საგრანტო თანადაფინანსების ხარჯი. სავარაუდოდ, აღნიშნული ფინანსდება სხვა წყაროებიდან.

ფაკულტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული საგამომცემლო ხარჯი შეადგენს 14 000 ლარს, მთარგმნელობითი და სარედაქციო ხარჯი 11 000 ლარს, ხოლო კონფერენციების და მსგავსი აქტივობისთვის გათვალისწინებულია 32 000 ლარი. სამართლის სამაგისტრო პროგრამის ბიუჯეტით, საგამომცემლო ხარჯი, არის 2000 ლარი, სარედაქციო ხარჯი - 2000 ლარი, კონფერენციების და სხვა მსგავსი სამეცნიერო აქტივობების ხარჯი - 2000 ლარი.

სამაგისტრო პროგრამის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ღონისძიებების დაფინანსების ოდენობა ვერ იქნება მიჩნეული სამაგისტრო პროგრამისათვის ადეკვატურ ოდენობად, მათ შორის პანდემიის პირობებშიც, რადგანაც გლობალურად გააქტიურდა სხვადასხვა ონალიან აქტივობები, განსაკუთრებით საერთაშორისო ვებინარები და სასწავლო კურსები, რომლებიც აქტუალური უნდა იყოს აკადემიური პერსონალისთვის. შესაბამისად, საჭიროა ამ ნაწილში სამართლის სამაგისტრო პროგრამისათვის რესურსის გაზრდა.

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, 2018 წელს უნივერსიტეტმა დააფინანსა ჯამში 3 აფილირებული ასოცირებული პროფესორის სამეცნიერო მივლინება საზღვარგარეთ, ასევე 1 აფილირებული ასისტენტ-პროფესორის სამეცნიერო მივლინება დაფინანსდა რუსთაველის სამეცნიერო ფონდთან თანამონაწილეობით. 2019 წელს დაფინანსდა 3 აფილირებული პროფესორის სამეცნიერო მივლინება საზღვარგარეთ (თვითშეფასების ანგარიში გვ.43)

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, სამომავლოდ იგეგმება პერსონალის საერთაშორისო მივლინებები. მისასაღმებელია, უსდ-ს მხრიდან ამის გაცხადება, რადგანაც არსებული მაჩვენებლის გათვალისწინებით საჭიროა, გაიზარდოს სამაგისტრო პროგრამის აკადემიური პერსონალის ქვეყნის გარეთ სამეცნიერო მივლინებები, ასევე ქვეყნის გარეთ განხორციელებული საერთაშორისო ღონისძიებებში მონაწილეობის მაჩვენებელი. უსდ-ს შემუშავებული აქვს ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა და ასევე ფუნქციონირებს უწყვეტი განათლების სამსახური. თუმცა იკვეთება საჭიროება, რომ ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგიული გეგმისა და უწყვეტი განათლების სამსახურის ამოცანების განხორციელება უფრო აქტიურად და ეფექტურად მოხდეს. აკადემიური პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების და განსაკუთრებით საერთაშორისო მობილობის და საერთაშორისო ღონისძიებებში მონაწილეობის კუთხით, უსდ-მ განიხილოს პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების სამოქმედო გეგმის შემუშავების საკითხი და მოახდინოს სამოქმედო გეგმის შესრულებისთვის კონკრეტული და რეალისტური ინდიკატორების დასახვა. ასევე, უზრუნველყოს სამოქმედო გეგმით დასახული ინდიკატორების შესრულების კონტროლის მექანიზმი.

აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელების ხელისშემწყობი მატერიალური და ფინანსური რესურსები გათვალისწინებულია სამართლის ფაკულტეტისა და სამართლის სამაგისტრო პროგრამის ბიუჯეტში. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ფაკულტეტის ბიუჯეტის მიხედვით, სამივლინებო ხარჯი ქვეყნის გარეთ, 2020 წლისათვის შეადგენს 6000 ლარს, ხოლო სამაგისტრო პროგრამის ბიუჯეტით სამივლინებო ხარჯი გათვალისწინებული არ არის. თუმცა უნივერსიტეტში მოქმედებს სამგზავრო გრანტის პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს, მათ შორის, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის მონაწილეობის დაფინანსებას, კონფერენციების, სიმპოზიუმებისა თუ სხვა ღონისძიებებში. მნიშვნელოვანია, რომ კოვიდ 19-ით გამოწვეული გლობალური პანდემიის დასრულებისა და საერთაშორისო მობილობის განახლების

შემდეგომ, უნივერსიტეტმა იზრუნოს ქვეყნის გარეთ სამეცნიერო მივლინებისათვის ფინანსური რესურსის გაზრდაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- პროგრამის ბიუჯეტი
- ფაკულტეტის ბიუჯეტი
- აკადემიური პერსონალის რანგირების წესი
- სამეცნიერო კვლევების დემარტამენტის დებულება
- პროგრამის ხელმძღვანელის საქმიანობის ინსტრუქცია
- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება
- ინტერნაციონალიის პოლიტიკა და სტრატეგიული გეგმა.
- უწყვეტი განათლების სამსახურის დებულება

რეკომენდაციები:

გაიზარდოს პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, განსაკუთრებით ქვეყნის გარეთ საერთაშორისო ღონისძიებებში პერსონალის მონაწილეობის კუთხით.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელის საქმიანობის ინსტრუქციაში გაიწეროს პროგრამის ხელმძღვანელის ვალდებულება, შეისწავლოს შემოწმების შედეგად ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ აღმოჩენილი დარღვევებისა და შეუსაბამობების სავარაუდო მიზეზები და შექმნას მექანიზმები მათი დროულად აღმოფხვრის მიზნით.

პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების მიზნით უსდ-ს გააჩნდეს აკადემიური პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების სამოქმედო გეგმა, რომელიც ასახავს სამოქმედო გეგმის ყოველწლიური შესრულების კონრეტულ და რეალისტურ ინდიკატორებს. ამასთან შეიქმნას ინდიკატორების შესრულების კონტროლის მექანიზმები.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტუდენტებს შეუძლიათ ისარგებლონ უსდ-ს ინფრასტრუქტურითა და მატერიალური რესურსით, კერძოდ:

- სათანადო ინვენტარითა და საინფორმაციო-საკომუნიკაციო საშუალებებით აღჭურვილი აუდიტო-რი-ები და საკონფერენციო დარბაზებით;
- საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის კომპიუტერით აღჭურვილი 4(ოთხი) კომპიუტერული კლასით;
- უსდ უზრუნველყოფილია სპეციალურად აღჭურვილი სასამართლო დარბაზი იმიტირებული სასამართლო პროცესების ჩასატარებლად;
- იურიდიული კლინიკით;

უსდ-ში ფუნქციონირებს თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი ბიბლიოთეკა, ბიბლიოთეკა მოიცავს შემდეგ სივრცეებს: წიგნსაცავი, სამკითხველო დარბაზი, ბიბლიოთეკაში მომუშავე პერსონალის სამუშაო სივრცე, შეხვედრებისა და ჯგუფური მუშაობის სივრცე, საინფორმაციო-ტექნოლოგიური აღჭურვილობის სივრცე. დაინტერესებულ პირს (სტუდენტს, პერსონალს) შეუძლია ისარგებლოს მისთვის საინტერესო წიგნებით, საინფორმაციო მასალით; გადაიღოს ასლი; ბიბლიოთეკის ელექტრონული კატალოგით და ლიტერატურის ელექტრონული საძიებო სისტემით; თუ შესაძლებელია ბიბლიოთეკიდან კონკრეტული წიგნის გატანა, პირმა შეიძლება წიგნი გაიტანოს არაუმეტეს 10 დღის ვადით.

უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია ელექტრონული საკანონმდებლო მონაცემთა ბაზა „CODEX“. სტუდენტს საშუალება აქვს ასევე ისარგებლოს ბიბლიოთეკაში არსებული წიგნების ელექტრონული ვერსიებით, ქსეროასლებითა და კომპაქტდისკებით.

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი დარეგისტრირებულია ასოციაცია „ელექტრონული ინფორმაცია ბიბლიოთეკებისათვის“ – eIFL მონაწილეთა კონსორციუმის წევრად და მინიჭებული აქვს უფლება, გამოიყენოს შემდეგი ელექტრონული რესურსები: საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდით (დაახ. 3,5 მლნ. ერთეული) - <http://www.sciencel>; საერთაშორისო ელექტრონული საბიბლიოთეკო ქსელის წიგნადი ფონდით (Cambridge University Journals) - <http://www.journals.cambridge.org>; Ebrary – მონაცემთა ბაზა, რომელიც მოიცავს დარგების ფართო სპექტრს, მათ შორის სამართალს - <http://www.Ebrary.org>; EBSCO Publishin; ასევე, Hein Online Legal Classic.

დისტანციური სწავლების პროცესში უნივერსიტეტი იყენებს შემდეგ პლატფორმებსა და ელექტრონულ საშუალებებს: Cisco Webex, Camtasia, Moodle, Goni - სწავლის ელექტრონული სისტემა, ეკო სისტემა UNI-Voice და სხვა.

სინქრონული კურსები, რომლებშიც სტუდენტები და აკადემიური პერსონალი ერთდროულად მონაწილეობენ, „ელექტრონული სწავლების წესის“ მიხედვით, ტარდება ვიდეო, ვებ კონფერენციებით და ა.შ. ასინქრონული ონლაინ კურსები კი, შეიძლება იყოს ბეჭდვით მასალაზე დაფუძნებული კურსები ან ონლაინ კურსები ელექტრონული სწავლების მართვის სისტემების გამოყენებით.

უსდ-ში მოქმედებს ანტიპლაგიატის ელექტრონული პროგრამა.

უსდ-ს წვდომა აქვს ქართული სამეცნიერო ნაშრომების ელექტრონულ არქივზე, სადაც პლაგიატზე შემოწმებული ნაშრომები თავსდება.

პრაქტიკული კომპონენტის განხორციელების მიზნით უნივერსიტეტს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები აქვს გაფორმებული სხვადასხვა საჯარო და კერძო დაწესებულებებთან, სასამართლოებთან, საადვოკატო ფირმებთან, კომპანიებთან.

უსდ-ში მოქმედებს იურიდიული კლინიკა, რისთვისაც გამოყოფილია კეთილმოწყობილი ოთახები.

ვიზუალური დათვალიერებისას შემოწმდა ბიბლიოთეკაში დაცული ლიტერატურა სამაგისტრო პროგრამის სილაბუსების მიხედვით. დათვალიერების შედეგად აღმოჩნდა, რომ რიგ შემთხვევებში, ბიბლიოთეკაში შესაძლებელია არ იყოს რომელიმე კურსის დამხმარე ლიტერატურა, მაგალითისთვის შეიძლება მოვიყვანოთ კურსის, მედიაციის ერთ-ერთი დამხმარე ლიტერატურა Waldman E., Mediation Ethics, Cases and Commentaries, Jossey-Bass, A Wiley Imprint, United States of America, 2011. მიუხედავად იმისა, რომ უსდ-ში მოქმედი „ბიბლიოთეკის დებულების“ 3.1 პუნქტის მიხედვით, „ბიბლიოთეკაში დაცული უნდა იყოს უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების სილაბუსებით განსაზღვრული ყველა ლიტერატურა წიგნადი თუ ელექტრონული ფორმით და დამხმარე მასალები“, ამიტომ

კარგი იქნება, რომ დებულების შესაბამისად, ბიბლიოთეკაში მოიპოვებოდეს სილაბუსებით გათვალისწინებული ყველა დამხმარე ლიტერატურის ერთი ეგზემპლარი მაინც.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- o ვიზუალური დათვალიერებით (პროგრამა ზუმის მეშვეობით)
- o ბიბლიოთეკის დებულება
- o ელექტრონული სწავლების წესი
- o პლაგიატის აღმოჩენისა და მასზე რეაგირების წესი
- o ელექტრონული სწავლების წესი

უსდ-ს ვებ-გვერდი <http://www.ciu.edu.ge/>

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

* კარგი იქნება, რომ უსდ-მ „ბიბლიოთეკის დებულების“ 3.1 პუნქტის შესაბამისად, რომლის მიხედვითაც, „ბიბლიოთეკაში დაცული უნდა იყოს უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების სილაბუსებით განსაზღვრული ყველა ლიტერატურა წიგნადი თუ ელექტრონული ფორმით და დამხმარე მასალები“, უსდ/ბიბლიოთეკამ უზრუნველყოს სილაბუსებით გათვალისწინებული ყველა დამხმარე ლიტერატურის ერთი ეგზემპლარი მაინც.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- o პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- o მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

<p>✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

<p>4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა</p>
<p>პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.</p>
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება, რომ ფაკულტეტის ბიუჯეტის გარდა, უსდ-ს გააჩნია პროგრამის ბიუჯეტიც. პროგრამის ბიუჯეტით ისევე როგორც ფაკულტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული რესურსი რეალისტურია, თუმცა საჭიროებს რამდენიმე კომპონენტში ხარჯების გაზრდას, მაგალითად, უშუალოდ პროგრამისთვის გამოყოფილი რესურსის გაზრდა, საერთაშორისო მივლინების, სტუდენტთა გაცვლითი პროგრამაში მონაწილეობის დაფინანსების, ღონისძიებების დაფინანსების ნაწილში.</p>
<p>მტკიცებულებები/ინდიკატორები</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ფაკულტეტის ბიუჯეტი ○ პროგრამის ბიუჯეტი
<p>რეკომენდაციები:</p> <p>წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <p>უშუალოდ პროგრამისთვის გამოყოფილი რესურსის გაზრდა საერთაშორისო მივლინების, სტუდენტთა გაცვლითი პროგრამაში მონაწილეობის დაფინანსების, ღონისძიებების დაფინანსების ნაწილში.</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტის მიერ შემუშავებული დოკუმენტის (კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა) მიხედვით, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა ეფუძნება უმაღლეს განათლებაში ხარისხის ევროპულ და ეროვნულ სააგენტოებში შემუშავებულ სტანდარტებს და ძირითად ვექტორებს/მიმართულებებს. აღნიშნული დოკუმენტი გამომდინარეობს და თანხვედრაშია უნივერსიტეტის მიზნებთან, მისიასთან და მოიცავს შვიდ ძირითად მიმართულებას (იხ. კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა). ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ფუნქციას უნივერსიტეტის აკადემიური პროგრამების მუდმივი მონიტორინგი და სრულყოფა, აკადემიური და კვლევითი აქტივობების ხარისხის უზრუნველყოფა, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის, აგრეთვე უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის პროფესიული განვითარების ხარისხის სისტემატური შეფასება. ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით სისტემატურად მოწმდება და ფასდება როგორც საგანმანათლებლო პროგრამები (იხ. უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება), ასევე მათ განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაციის შესაბამისობა პროგრამასთან და იმ სასწავლო კურსებთან, რომლებსაც ისინი ახორციელებენ კონკრეტულ პროგრამაში (მაგ: იხ. ხუსის მიერ სამართლის ფაკულტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასების ანგარიში 2018-2019 წლის გაზაფხულის სემესტრი). უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის (ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები და მათი ეფექტიანობის შეფასება) მიხედვით ირკვევა, რომ უნივერსიტეტის ყველა საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები და პროცედურები ექვემდებარება „დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-განავითარე“ პრინციპს. უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი „უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება“ დოკუმენტიდან ირკვევა პროგრამის დამტკიცების წესი, რომლის მიხედვითაც შემუშავებული საგანმანათლებლო პროგრამა განსახილველად გადაეცემა უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს, რომელიც ამოწმებს პროგრამის შესაბამისობას საუნივერსიტეტო და სხვა ნორმატიული აქტებით დადგენილ მოთხოვნებთან. უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ წარმოდგენილი დადებითი დასკვნის შემთხვევაში პროგრამა განსახილველად და დასამტკიცებლად გადაეცემა უნივერსიტეტის აკადემიურ საბჭოს. აკადემიური საბჭოს გადაწყვეტილება აისახება შესაბამის ოქმში, რის საფუძველზეც გამოიცემა ბრძანება პროგრამის დამტკიცების შესახებ (იხ. კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს სხდომის ოქმი #61, 10 სექტემბერი, 2020; კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს დადგენილება #76, 10.09.2020).

პროგრამის ამოქმედების შემდეგ, მისი ფუნქციონირების პროცესში ხდება პროგრამის განხორციელების შეფასება; შეფასების შედეგების გათვალისწინებით ხდება პროგრამის მოდიფიცირება. უნივერსიტეტს შემუშავებული აქვს საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შეფასების სისტემა, რომელიც რამდენიმე ეტაპს მოიცავს. კერძოდ, სტუდენტების მიერ ხდება არა მარტო სასწავლო კურსის სილაბუსებისა და პროფესორ–

მასწავლებელთა შეფასება, არამედ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფის, გაუმჯობესებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების ადმინისტრირების მიზნით, აკადემიურ პერსონალთან და სტუდენტებთან ერთად სისტემატურად აფასებს საგანმანათლებლო პროგრამებს და ახდენს მათ მონიტორინგს. უნივერსიტეტში არსებობს პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა გამოკითხვის სპეციალური ფორმები, შეფასების კითხვარები, რომლებიც აქტიურად გამოიყენება გამოკითხვის პროცესში. გამოკითხვის დასრულების შემდეგ ხდება შედეგების გაანალიზება და რეკომენდაციების შემუშავება, რაც შემდგომში აისახება არა მარტო სასწავლო კურსების, არამედ საგანმანათლებლო პროგრამების სრულყოფის პროცესშიც. ასევე, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური სასწავლო პროცესის მართვის დეპარტამენტთან და შესაბამის ფაკულტეტთან ერთად სისტემატურად აწარმოებს ლექციებზე დასწრებას მეცადინეობის მონიტორინგისა და ხარისხის შეფასების მიზნით (აღნიშნულის თაობაზე ხდება მხოლოდ ლექტორის ინფორმირება სემესტრის დასაწყისში, თუმცა უშუალოდ როდის და რომელ ლექციაზე ამას არ ატყობინებენ, სტუდენტებს წინასწარ ამის თაობაზე არ მიეწოდებათ ინფორმაცია). აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ სტუდენტთა მიერ გავლილი სასწავლო კურსის შეფასება (გამოკითხვა) ხორციელდება სემესტრის ბოლოს, ფინალურის შემდგომ, ეს პროცესი სავალდებულოა, რადგან ისე ვერ აირჩევენ საგანს მომდევნო სემესტრში.

ინტერვიუებისას დამსაქმებლებმა, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში წარმოადგენენ უნივერსიტეტის ლექტორებს, აღნიშნეს რომ მათი მოთხოვნა გამოიხატება ძირითადად იმაში რომ უნივერსიტეტს რჩევას აძლევენ მეტი პრაქტიკული საგნების დაგეგმვაში, რასაც უნივერსიტეტი მაქსიმალურად ითვალისწინებს. ვიზიტის პერიოდში ჩატარებული ინტერვიუებიდან - სტუდენტებთან, ლექტორებთან ინტერვიუებისას, ერთ-ერთმა ლექტორმა თავად აღნიშნა, რომ სტუდენტების შეფასების შემდგომ გამოიკვეთა რომ მეტი პრაქტიკა - კაზუსები, იმიტირებული ქმედებები მოითხოვს სტუდენტებმა და მოხდა ინდივიდუალური კომუნიკაცია ადმინისტრაციის მხრიდან და შესაბამისად გაითვალისწინა ლექტორმა მათი შენიშვნები. ასევე, მეორე ლექტორმა დააფიქსირა, რომ სტუდენტების შეფასების შემდგომ გამოიკვეთა რომ პრეზენტაციები სურდათ სასამართლო დარბაზში და ესეც ადმინისტრაციის მხრიდან მასთან კომუნიკაციის შემდგომ, ლექტორის მიერ გათვალისწინებულ იქნა. ასევე, ლექტორებმა აღნიშნეს - სტუდენტების შეფასების შედეგად გამოირკვა, რომ ერთ-ერთ ლექტორს ჰქონდა პრობლემა, ადმინისტრაცია ინდივიდუალურად გაესაუბრა, მაგრამ პრობლემა კვლავ გაგრძელდა (ვერ/არ აღმოიფხვრა) და შესაბამისად უნივერსიტეტი იძულებული იყო შეეწყვიტა კონტრაქტი, თუმცა ისიც აღნიშნა, რომ მსგავსი პრობლემების დროს პირდაპირ არ ხდება შრომითი კონტრაქტის შეწყვეტა. ეს არის უკიდურესი ღონისძიება, მხილოდ მას შემდეგ რაც პრობლემის გამოსწორება ვერ ხერხდება.

ინტერვიუს პროცესში ექსპერტთა მიერ დასმულ კითხვაზე, თუ რამდენად არიან პროგრამის შემუშავებაში ლექტორები ჩართულნი, განსაკუთრებულად ხაზი გაესვა იმ ფაქტს, რომ სამაგისტრო პროგრამის ახალი ხელმძღვანელის დანიშვნის შემდეგ, ისინი აქტიურად ჩაებნენ ამ პროცესში, რაც გამოიხატებოდა საბჭოს სხდომებზე მონაწილეობის მიღებაში, სილაბუსების შექმნა/მოდიფიცირებაში, საგნების დაგეგმვაში, საგნების დამატება/ამოღებაში. პროგრამის ხელმძღვანელის მიერ ხდებოდა მათი აზრის მოსმენა, გათვალისწინება და ერთობლივი მსჯელობის შემდეგ გადაწყვეტილების მიღება. ამ ფაქტმა განსაკუთრებული დადებითი გავლენა მოახდინა ლექტორებზე.

აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე სემესტრის განმავლობაში ჩატარდა დისტანციური სწავლების ხარისხის კვლევა, გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო სტუდენტებმა, აკადემიურმა და მოწვეულმა პერსონალმა, რაც ასევე დადასტურდა ინტერვიუებით, საიდანაც გაირკვა რომ ერთ-ერთი ლექტორი ონლაინ ლექციების პროცესის თავის საუკეთესოდ გართმევს მიზნით საპატიო ჯილდოთი დააჯილდოვეს. ასევე დადგინდა,

რომ განსაკუთრებით ასაკოვან პროფესორ-მასწავლებლებს პრობლემა აქვთ ტექნოლოგიურ პროგრამებთან მიმართებაში, (მაგ: ქულის შეყვანა, მასალის ატვირთვა), გარდა იმისა რომ აღნიშნულ კატეგორიას ჩაუტარდათ ტრენინგები, უნივერსიტეტი დაეხმარა - „მიუჩინა ე.წ. ასისტენტები“ (ადმინისტრაციის თანამშრომლები) და აღნიშნული პრობლემები მოგვარდა, რის გამოც პროფესორები ძალიან მადლიერები არიან და აღნიშნეს კიდევაც შეხვედრისას, განსაკუთრებით ხაზი გაესვა ადმინისტრაციის მხრიდან ასისტირებას, რომელიც გამოიხატება თითქმის ყველა სფეროში, განსაკუთრებით კომპიუტერული პროგრამების ათვისებაში.

ვიზიტის დროს, ინტერვიუებისას გაირკვა, რომ უნივერსიტეტში მოქმედებს ე.წ. „სტუდენტის ხმა“. იგი წარმოადგენს ე.წ ყუთს, რომელიც განთავსებულია უნივერსიტეტში ლიფტის გვერდით უჯრედში (ასე აღწერეს შეხვედრაზე, თუმცა ექსპერტებმა ეს ვერ ნახეს არსებული სიტუაციიდან გამომდინარე), რომელშიც სტუდენტს სახელის და გვარის მითითების გარეშე (ანონიმურად) შეუძლია განათავსოს თავისი მოთხოვნა, განცხადება, პრეტენზია, საჩივარი. ადმინისტრაციის მიერ აღნიშნული ყუთის გახსნა ხდება ყოველი კვირის ბოლოს და შესაბამისად გაანალიზება და შემდგომში გათვალისწინება. როგორც ხარისხის სამსახურის ხელმძღვანელმა აღნიშნა, ეს მეთოდი საკმაოდ წარმატებულია, რადგან სტუდენტს მეტი დამაჯერებლობა აქვს, რომ დაცულია მისი ანონიმურობა. სტუდენტებმა ინტერვიუების დროს აღნიშნეს, რომ აღნიშნული „ყუთი“ წარმოადგენს მათ მოთხოვნებზე რეაგირების სწრაფ და ეფექტურ საშუალებას. წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან (თვითშეფასების ანგარიში) ირკვევა, რომ გამოკითხვის შედეგების საფუძველზე საჯაროდ ხდება პროფესორ-მასწავლებელთა რეიტინგების გამოქვეყნება, რაც მათი კვალიფიკაციისა და მუშაობის შეფასების საშუალებას იძლევა, თუმცა აღნიშნული ინტერვიუებისას წარმოდგენილ ლექტორებს არ დაუდასტურებიათ, რადგან პირადად ისინი არ მოხვედრილან ამ რეიტინგში. ასევე, არც სტუდენტებს ახსენდებათ „განცხადების გამოკვრა“ რეიტინგულად მაღალ ლექტორზე, თუმცა სტუდენტები ინფორმირებულნი არიან რეიტინგულად მაღალი ლექტორის ვინაობის შესახებ. აღნიშნულ საკითხზე ვიზიტისას განმარტება გააკეთა ხარისხის ხელმძღვანელმა, რომელმაც ახსნა რომ საჯაროდ არ ხდება შეფასებების გამოქვეყნება (ტექნიკური ხარვეზია), ხარისხის სამსახური ფაკულტეტთან ერთად აფასებს და წყვეტს ლექტორების რეიტინგულ საკითხს. ასევე, წახალისების სახით შეიძლება უნივერსიტეტმა პრემიის სახით მისცეს მაღალი რეიტინგის ლექტორს დანამატი ხელფასზე. ასევე, საახალწლო ღონისძიებებზე ხდება რეიტინგული ლექტორების დაჯილდოება და არა მარტო მათი. თუმცა ონლაინ რეჟიმშიც აპირებენ ამის გაკეთებას, ცხადია სხვანაირი ფორმით. როგორც ხარისხის სამსახურის ხელმძღვანელმა აღნიშნა, უკვე ჩატარდა გამოკითხვა ონლაინ რეჟიმში და 10 ლექტორი რექტორმა დააჯილდოვა მაღლობის სიგელით.

უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტიდან (იხ.ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის საქმიანობის შედეგების შეფასება, 2019 წ) ირკვევა, რომ კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის პერსონალის მართვის სამსახურის მიერ 2019 წელს ჩატარდა კვლევა. ჩატარებული კვლევის მიზანს წარმოადგენდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მუშაობის შედეგების შეფასება და რეკომენდაციების შემუშავება არსებული პრობლემების აღმოსაფხვრელად და სტრუქტურის გასაჯილდოებლად. აღნიშნული მიზნიდან გამომდინარე შემუშავდა კითხვარი, რომლის საშუალებითაც გამოიკითხა ყველა ის დეპარტამენტი და თანამშრომელი, რომელთა საქმიანობაშიც ჩართულია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური შეფასდა 30 თანამშრომლის მიერ, 15 მათგანი იყო პირველი კატეგორიის სამიზნე ჯგუფის წარმომადგენელი (პროგრამის ხელმძღვანელი, დეკანი, უწყვეტი განათლება) და დანარჩენი 15 სტრუქტურული ერთეულების წარმომადგენლები. ჩატარებული კვლევის შედეგად მიღებული შედეგების ანალიზის საფუძველზე პერსონალის მართვის სამსახურმა

რეკომენდაცია მისცა ხარისხის სამსახურს, რომელიც მდგომარეობდა შემდეგში: განახორციელოს მეტი შეხვედრა სტრუქტურულ ერთეულებთან მათი საქმიანობის გადაკვეთის წერტილების განხილვასთან დაკავშირებით და მეტი აქტივობა როგორც ადმინისტრაციული სამსახურების საქმიანობაში, ისე სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას შესაბამისი მიმართულებებში ჩართვის მიზნით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან და ინტერვიუებიდან ირკვევა, რომ პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან, პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების კრიტერიუმების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში. გარდა ამისა, პროგრამასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღებისა და მისი მოდიფიცირების პროცესის სწორად წარმართვის მიზნით, იყენებს პროგრამის შეფასების უკვე არსებულ შედეგებს. თვითშეფასების დოკუმენტისა და ხარისხის მექანიზმების აღმწერი დამატებით წარმოდგენილი დოკუმენტების თანახმად, აგრეთვე აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად განხორციელებული ინტერვიუებიდან ჩანს, რომ შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები პრაქტიკაში კარგად ფუნქციონირებს. დაინტერესებული მხარეების უკუკავშირით მიღებული ინფორმაცია გამოიყენება პროგრამის გაუმჯობესებისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა;
- ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები და მათი ეფექტიანობის შეფასება;
- სამართლის ფაკულტეტის დებულება;
- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება;
- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება;
- აკადემიური პროცესის მართვის სამსახურის დებულება;
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი;
- ხუსის მიერ სამართლის ფაკულტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასების ანგარიში 2018-2019 წლის გაზაფხულის სემესტრი.
- დეკანის მიერ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასება;
- დეკანის მიერ პროგრამის დამხმარე პერსონალის შეფასება;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის კვლევა ელექტრონული სწავლების პროცესთან დაკავშირებით, 2020 მარტი;
- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის საქმიანობის შედეგების შეფასება, 2019 წ.
- პროფესორ-მასწავლებელთა, სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა და დამსაქმებელთა გამოკითხვის სპეციალური ფორმები (ანკეტა-კითხვარებით საგანმანათლებლო პროგრამის, სასწავლო კურსის, პროფესორის, სილაბუსის და ა.შ. შეფასების შესახებ);
- სასწავლო კურსის სილაბუსების შეფასების შუალედური და საბოლოო ფორმა;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების (კსშ) მექანიზმი;

- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტში სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის მექანიზმი და ანალიზი;
- სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის დებულება;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს სხდომის ოქმი #61, 10 სექტემბერი, 2020;
- კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს დადგენილება #76, 10.09.2020
- აკრედიტაციის ვიზიტის დროს ჩატარებული ინტერვიუები;
- უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი;

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

გარე ხარისხის შეფასება ხორციელდება უნივერსიტეტის ავტორიზაციის და პროგრამული აკრედიტაციის დროს. პროგრამას პირველადი აკრედიტაცია მიენიჭა სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს მიერ 2012 წელს (გადაწყვეტილება #681; 20.11.2012). თვითშეფასების დოკუმენტიდან ირკვევა, რომ კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი იყენებს ხარისხის უზრუნველყოფის შემდეგ გარე მექანიზმებს:

ა) ავტორიზაციას და აკრედიტაციას, რომელსაც ახორციელებს განათლების ხარისხის

განვითარების ეროვნული ცენტრი;

ბ) პროგრამის გაუმჯობესების მიზნით, სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში დასაქმებული ქართველი და/ან უცხოელი კოლეგების მიერ, განმავითარებელ კოლეგიურ შეფასებას (იხ. გარე ექსპერტის (ანა ფირცხალაშვილის) დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ 2020წ);.

ასევე მნიშვნელოვანია, რომ უნივერსიტეტი პროგრამის განხორციელების პერიოდში ახორციელებს ექსპერტების მოწვევას და ცდილობს მაქსიმალურად ასახოს მათ მიერ გამოთქმული მოსაზრებები და რეკომენდაციები პროგრამაში. უნივერსიტეტს წარმოდგენილი აქვს სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის გარე ექსპერტის შეფასება; პროგრამის აკრედიტაციის დროს მიღებული რეკომენდაციები, უნივერსიტეტის მიერ პროგრამის ამოქმედებისთანავე იქნა გათვალისწინებული. უნივერსიტეტი ორიენტირებულია კანონმდებლობის შესაბამისად სტანდარტების ცვლილებების მიხედვით სწრაფად მოახდინოს რეაგირება და მოიყვანოს პროგრამა სრულ შესაბამისობაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- სამართლის სამაგისტრო პროგრამის გარე ექსპერტის შეფასება;
- აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების საგანმანათლებლო პროგრამაზე, დანართი#3, 19.11.2012;
- აკრედიტაციის ვიზიტისას განხორციელებული ინტერვიუები.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის და განხორციელებული ვიზიტის საფუძველზე დადგინდა, რომ უსდ იყენებს ხარისხის შეფასების და გაუმჯობესების სხვადასხვა მექანიზმს. დღევანდელი მდგომარეობით, პროგრამაზე 147 აქტიური სტუდენტი სწავლობს და პროგრამას 129 კურსდამთავრებული ჰყავს. აკრედიტაციის ვიზიტისას გამოვლინდა, რომ უსდ ძირითადად ითვალისწინებს დაინტერესებული პირების უკუკავშირს როგორც პროგრამის, ასევე, საგნების დამუშავების პროცესში. როგორც წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებისა და სწავლის შედეგების განსაზღვრის პროცესში აკადემიურ და მოწვეულ

პერსონალთან ერთად ჩართულნი იყვნენ სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და დამსაქმებლები. უნივერსიტეტი სტუდენტებს ყოველი სემესტრის დასაწყისში (ეს ირკვევა თვითშეფასების ანგარიშიდან), გამოკითხვის გზით, ყოველთვის აძლევს საკუთარი მოსაზრებების დაფიქსირების საშუალებას როგორც პროგრამასთან, ასევე პროგრამაში ჩართულ პროფესორ-მასწავლებლებთან დაკავშირებით. თუმცა დაკორექტირდა ინტერვიუს პროცესში, რომ სტუდენტთა მიერ შეფასება ხდება ყოველი სემესტრის ბოლოს (და არა დასაწყისში, ადგილი ჰქონდა ტექნიკურ ხარვეზს), ფინალური გამოცდის შემდგომ. ეს შეფასება (გავლილი სასწავლო კურსის) სავალდებულოა, რადგან შეფასების გარეშე სტუდენტი ვერ აირჩევენ საგანს მომდევნო სემესტრში. როგორც ინტერვიუს დროს გაირკვა, ხარისხის უზრუნველყოფის ხელმძღვანელმა დააკორექტირა ტექნიკური ხარვეზი/უზუსტობა და აღნიშნა, რომ სემესტრის დასაწყისში ხდება შეხვედრა პირველკურსელებთან საინფორმაციო, საორიენტაციო მიზნით.

პროგრამის მონიტორინგის მიზნით ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური სპეციალურად შედგენილი კითხვარების მეშვეობით ახდენს:

1. სტუდენტების მიერ სასწავლო კურსის, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასებას ყოველი სემესტრის ბოლოს;
2. აკადემიური/მოწვეული პერსონალის მიერ პროგრამის შეფასებას;
3. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვას;
4. პოტენციურ და რეალურ დამსაქმებელთა გამოკითხვას;
5. დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ პროგრამის შეფასებას.

აღნიშნულთან დაკავშირებით უნივერსიტეტს წარმოდგენილი აქვს გამოკითხვის ფორმები და შეფასების შედეგების ანალიზი წლების მიხედვით: 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019წ. სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასებას აკეთებს ფაკულტეტის დეკანიც. უნივერსიტეტს ასევე წარმოდგენილი აქვს ფაკულტეტის დეკანის მიერ წარმოებული შეფასებები აკადემიური და მოწვეული, ასევე პროგრამის დამხმარე პერსონალის მიმართ.

უნივერსიტეტში მოქმედებს შეფასების პროცესის შემდეგი ეტაპები:

- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე ახდენს მონაცემების დამუშავებას, გაანალიზებას და შეფასებას, რათა საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშაოს მიღებული შედეგების შენარჩუნების ან გაუმჯობესების გეგმები.

- პროგრამის ხელმძღვანელი აკეთებს პროგრამის შეფასებას და საჭიროების შემთხვევაში, მოდიფიცირებასთან დაკავშირებით წინადადებებს წარუდგენს ფაკულტეტის დეკანს, დეკანი კი ფაკულტეტის საბჭოს, რომლის დადებითი დასკვნის შემთხვევაში პროგრამა და სილაბუსები, აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით გადაეცემა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს.

- სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსების განმახორციელებელი პროფესორები ახდენენ გაუსის მეთოდით სტუდენტის მიერ მიღწეული სასწავლო კურსის შედეგების შეფასებას. სასწავლო კურსების განმახორციელებელი პროფესორების მიერ მიღებული შედეგების ანალიზს აკეთებენ პროგრამის ხელმძღვანელი და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის კოორდინატორი.

- პროგრამებსა და სილაბუსებს ამოწმებს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელი, რომელიც კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში, სსიპ განათლების

ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში წარადგენს პროგრამების თვითშეფასების ანგარიშებს, სადაც ხდება პროგრამებში განხორციელებული ცვლილებების, ცვლილებების მიზნისა და ცვლილებების შედეგების აღწერა, პროგრამის ძლიერი და სუსტი მხარეების გაანალიზება.

- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ასევე ატარებს საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასებასაც, რისთვისაც: ახდენს ლექციებზე დასწრებას, აფასებს აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს და სასწავლო პროცესის მიმდინარეობას, წინასწარ დადგენილი პროცედურებისა და კრიტერიუმების შესაბამისად.

სტუდენტი თავისი პროფილის განსაზღვრისას, სასწავლო პროცესის დაგეგმვის, აღმოჩენილი პრობლემების მოგვარებისა და მიღწევების გასაუმჯობესებლად საჭირო ინფორმაციას, კონსულტაციასა და დახმარებას იღებს ადმინისტრაციული და აკადემიური პერსონალისგან. პროგრამის ხელმძღვანელი ვალდებულია შეისწავლოს დარღვევებისა და შეუსაბამობების სავარაუდო მიზეზები. მიზეზების დადგენის შემდეგ, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ვალდებულია თავისი რეკომენდაციებით დაეხმაროს პროგრამის ხელმძღვანელს, კონკრეტული შემთხვევის სპეციფიურობის გათვალისწინებით. აღნიშნული შეფასების შედეგებს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური იყენებს საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების პროცესის გასაუმჯობესებლად. საგანმანათლებლო პროგრამების სრულყოფილად განხორციელების მხარდაჭერის მიზნით, პროგრამის ფინანსურ უზრუნველყოფას ახდენს უნივერსიტეტის ბიუჯეტი.

პროგრამის მონიტორინგი, პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით. უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სტუდენტთა სწავლის შედეგების მონიტორინგის მექანიზმები და ანალიზი;
- გამოკითხვის შედეგები და მათი გამოყენება;
- კურსდამთავრებულთა კვლევის ანგარიში 2017 და 2019 წ.
- გამოკითხვის შედეგების ანალიზი 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019წ;
- ხუთის მიერ სამართლის ფაკულტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასების ანგარიში 2018-2019 წლის გაზაფხულის სემესტრი.
- დეკანის მიერ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასება;
- დეკანის მიერ პროგრამის დამხმარე პერსონალის შეფასება;

<ul style="list-style-type: none"> ○ სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა, დამსაქმებელთა გამოკითხვის შედეგების ანალიზი პროგრამის განვითარების მიზნით და შედეგების გამოყენების ანგარიში. ○ აკრედიტაციის ვიზიტისას განხორციელებული ინტერვიუები.
<p>რეკომენდაციები:</p> <p>წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <p>არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
<p>შეფასება</p> <p>o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის	✓			

განვითარების შესაძლებლობები				
--------------------------------	--	--	--	--

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

შპს საერთაშორისო კავკასიის უნივერსიტეტი

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მაგისტრატურა

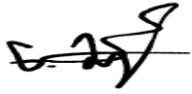
დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 62 გვერდი

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

ნინო მესხიშვილი,

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის
ქეთევან ჩეკურიშვილი

ნინო ბოგვერაძე

ნონა ზუბიტაშვილი

